

IRODALMI-KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

V. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

2015. JÚNIUS

250 Ft

Számvetés IV.

Négy év mérlege... Mit tudunk felmutatni ez idő alatt? Könyvbemutatókat? Irodalmi műsorokat? Egyéni és gyűjteményes-tematikus köteteket? Antológiákat? Pályázatokat?

Ez mind-mind érték... De talán az többet ér, hogy a Poly-Art nagy családja bővült a KÉK-ekkel, hogy a közösségi összetartozás erősödött. Az is öröm, hogy egyre többen figyelnek fel, miféle kincsek vannak a mi klubunkban – felvételt nyertünk az Érdikumba (nemcsak a Poly-Art Alapítvány intézménye, de egyes személyek külön is), és a legnagyobbak között említene bennünket. Megalapítottuk a Bíró András Baráti Társaságot, hogy ápoljuk az író szellemi hagyatékát.

Az írás, az alkotás folyamatának műgondja, a meglévők cizellálása mind inkább jellemző ránk: nagyobb odafigyeléssel, törődéssel, utánaolvasással készülnek ezek a munkák, sokkal több a képiség, sokkal gazdagabb a kifejezés mód eszköztára, mint korábban. Az érzelmek, a gondolatok, a lelki gyötrődések gazdag árnyalása, bizony, tanulást, ismeretbővítést, tudatos készülést feltételez.

Hiába is lepleznénk, nyilvánvaló előttünk is: nem egyforma szinten alkotunk.

Akik más irodalmi közösségekben is elismeréseket kapnak, díjakat hoznak „haza”, nemcsak magánkiadású kötetek birtokosai – a mi klubunk jó hírnevét, színvonalát emelik. Példaképek, „más dimenzióba tartoznak”: az egyik aranyserleget nyer, a másiknak országos kiadó jelenteti meg a regényét, többieket beválasztanak fővárosi vagy vidéki gyűjteményes kötetekbe, jelíges pályázatokon emelik ki írásaikat, vagy szerepeltetik őket más régió irodalmi-kulturális folyóirataiban...

Ez a folyamat mindenképpen megerősítés számunkra: nemcsak büszkéek vagyunk rájuk, azt is bizonyítja, hogy jó úton járunk.

A „Más Dimenziók” pedig nem fölényesek, nem beképzelték, ugyanolyan esendők, néha elbizonytalanodók, de mindenképpen szerethető személyiségek, mint azelőtt. „Csak” az önmaguk belső törvénye, az igényesség szintjén követendők.

A klubon belül eléggé egészséges a szemlélet: többen gondolkodnak úgy, hogy nem kell mindig minden kiadványban szerepelni, nem gyári futószalagon készülnek az írások. Már az is belső harmóniát ad(hat), ha kiírják magukból az örömet, a bánatot, és nem görcsölnek az örökös publikációs jelenlét miatt, de lazán, huncut mosollyal ütik el, hogy az ihlet nem állandó látogató.

Ez a gondolatuk az egyik kedvencem: „Én élvezem legjobban az írásaimat... Van, amikor egyáltalán nem írok – a világirodalom nagy bánatára”.

A tréfálkozás, a humor mindig is meghatározó tulajdon-

ságunk – a legkomolyabb beszélgetésbe is beszűrődik, a közönség pedig a kuncogástól a hangos hahotáig hálásan nyugtázza a poénokat. Nemcsak ezek a felejthetetlen pillanatok: a meghatódottság, a torokszorító vagy a lélegzet-visszafojtó érzések egy-egy jól sikerült mű találó felolvasása hallatán vagy a vendégművészek előadása ugyanúgy megcsillogtatja a szemünket...

A Képzőművészek Érdi Közösségével majdnem egy éve gazdagodtunk: szeretetük, érdeklődésük, nagylelkűségük révén figyelemre méltó kiadványaink illusztrálása vagy a díjazottaknak önzetlenül felajánlott festmények, kerámiák, a különféle ötletek, melyekkel gördülékenyebb a szervezőmunka.

A pártolótagok támogatása, segítsége nélkül szegényesebb lenne a klub működése: a két helyi újság folyamatosan tudósít minden rendezvényünkről, a kulturális intézmények pedig helyi, idővel, odaadó szakemberekkel és technikai eszközökkel állnak mellénk.

A város vezetőitől évente kapunk pályázati lehetőséget és konkrét pénzügyi hozzájárulást egy-egy könyvünk kiadásához.

Mindenért hála és köszönet.

Jó lenne szponzor is, olyan kevésre van szükségünk...

Ha itt lenne vége, már akkor is megérte volna: a színvonalért, a barátságokért, a felemelő kapcsolatokért.

Érdiségünk legemblematisabb tudósának gondolatát hadd kölcsönözzem: „Mások hasznára és a magunk örömeire kell élnünk, hogy boldogok lehessünk.”

Daróci Lajosné
klubvezető

Kovácsné Holló Piroska: A fény

KÓSA MÁRTA**MA REGGEL**

Ébrednék hosszú álomból
hangod szól
messzi távolból
bűnöm már megbocsátatott
kezed hogy elengedtem
én
szememben elveszett a fény

ébrednék hosszú álomból
szétfoszló életbuborék
színe tompán folyik szét

ébrednék
takaróm szorít
levetném
letépném a kint
karod már sosem közelít

aranyos tavaszok
helyett
szívemre
súly nehezedett
a
hó
belém fagyott
nélküled
elveszett vagyok

ébrednék régi álomból
égszínké
emlékrongyoktól
vérvérem
kóbor utaktól
hogyan szabadulok

ébrednék
de
mért tenném
tudod
lelked nélkül elveszett vagyok
hiába ragyognak fel
aranyló ünnepasztalok.

GRÓF MÁRIA**ANYÁK NAPJÁRA**

Édesanyám, köszöntelek,
Isten áldja lépteidet,
Maradj soká közöttünk,
Mindig együtt örüljünk.

BOZÓ PATRIK**MANIFESZTUM**

Kopott, kerek asztal mellett
Magától elárvult gyermek
Mit lehetett: ruhát, verset
Magára próbált
– a falon fény motoszkált.
Elunta „életét”
Hallgatta másokét,
Irdatlan vegyszerrel,
Idegen szavakkal,
Hirtelen haraggal
S idegen szemekkel
lépett közéték látni.
Borzasztó városban,
Álmodott utcákon,
Mondta; ez valótlan,
Sírt a nagy rabságon.
– míg nem görbe tükrét felé fordították.
Szidott zsidót,
Kormányt, s kivont
Kardját végül (végre)
Mégis magába döfte
– összetört bús tükre
Idegen csörömppelel
Hullott le a földre.
Így lettem emberebb
Ember én köztetek.
Élek a hajnalig,
Ember, hol szavaid
Nemzenek valamit,
Mi több, mint akarat.
Ruhát ad, ki ruhát hord,
Álcát én már nem adok.
Hát keress Engem versemen,
Magadat önnön mélyeden,
S csókkal köszöntlek téged is
Azon a csodás reggelen.

Mosonyi Kiss Gusztáv: Akropolis

BÍRÓ ANDRÁS**MI A BOLDOGSÁG?**

Mi a boldogság?
 Belső béke,
 a harmónia teljessége,
 legyőzöttségünk
 erénye,
 önmagunk kemény
 törvénye,
 örömünk tiszta
 edénye,
 Isten nyugtató
 szeme fénye.

ŐRI ESZTER**NEM MOZDÍTOTTAM SEMMIT**

nem mozdítottam semmit amíg nem vagy itt
 – nézett rám mint egy kiskutya
 leült és várta a dicséretet
 figyelt mint egy lélegző istent
 félbehagytam egy mondatot
 amihez már levegőt vettem

kutyám már van – mondtam
 és ajtót nyitottam neki

Mosonyi Kiss Gusztáv: Néma város

KOVÁCS F. ISTVÁN**MÁJUS**

Az Április szeszélyes volt nagyon,
 De itt hagyta ajándékait,
 Orgonát s a rétek sok virágát,
 Sűrű erdők zsenge lombjait.

A vándorok is eljöttek megint,
 Fészkükben már új élet lapul,
 Napjaik serény munkával telnek,
 Hajnaltól, míg be nem alkonyul.

Az akácok virágzó lombjain,
 Pütkösd-váró zsolozsma honol,
 Nektárgyűjtő útjukat bejárva,
 Milliónyi dolgozó dalol.

Hús sétányokon meglapul a csend,
 Kéz a kézben jár a szerelem,
 A gesztenyék gyertyái bólogatva
 Összemosolyognak csendesen.

Hamvaszölden ring a sok kalász
 Szellőjárta búzaföldeken,
 Langyos esőt hoz az esti szél,
 S a Május mosolyogva elpihen.

†JÁKI FERENC**VILLÁMLÁS**

Villámlik! Fénykorbács veri az ég hátát,
 dühös felhő-medve mordul, rázza láncát,
 s míg kint az őserő kárpitokat szaggat,
 s belőlük az eső záporozva jajgat,
 addig a szobámban a vad villámlásra
 villanykörtem rezdül boldog villanással,
 mert érzi, testvére ő a bösz villámnak,
 amely az égbolton ostromozva vágdat.

Lámpa-börtönéből, hej, ha kitörhetne,
 villám-bátyái közt milyen boldog lenne!
 Lenne, de nem lehet. Bura-börtönében
 szolgálja gazdáját engedelmes fénnel,
 de vihar múltával, a sűrű sötétben
 villámtestvérekkel álmodik ma éjjel...

Mennydörgő hatalmak villámfényes népe!
 Hogy vágyódom én is hozzátok az égbe!
 Rólatok álmodom én is egyre többször,
 hiszen nemsokára szétpattan a börtön,
 s ez a kicsiny szikra eggyé lesz a Lánggal,
 s boldogan izzik fel örök ragyogással!

MÁJER JÓZSEF

FALAK ÉS ROMOK

Üszkös falak
lőtt sebeit
tisztogatja a gyász.
Kiegett ablakok szemgödreiből
szétfröccsen
a perzselő láz.

Szilánkosra tört gerenda
megrogyva,
támasz nélkül áll,
lángoló tüze fölött
nyársat forgat,
húst süt a halál.

Kövek között szorong,
pityereg
a nem múló fájdalom.
Maszkot fest arcára
a sós könny
s a lehulló korom.

Romok alatt hamvad a tűz.
Vérző kezem
hasztalan ás.
Az elszenesedett élet
szemtanúja
a bekövetkezett pusztulás.

Késő már ásni!
Nyughatatlan sors
a romok súlya alatt
végső erejével feláll,
s magára dönti
a rozoga falat.

Falak és romok
– befedett múlt –,
feláldozott álmaim temetője,
dédelgetett vágyak
álnok,
hűtlen teremetője.

Kovácsné Holló Piroska: 200 évesen is gyönyörű

LOVRICS REBEKA

BOLDOGSÁGUNK

Boldogságunk boltívére
a szívünk dobbanásai
tarka rétet terítettek.
Közepére alkörmössel
színesített szökőkutat
spricceltünk a szenvedélyünk
piros hevéből lövellő
sebes játékpataunkból.
Kerítésként áloékat
ültettünk, hogy levelének
kékes viaszbevonata
fedje el gyönyörünket a
féltékeny napfény-szemektől.
Selymes rózsaszíromágyunk
testünk vegyes nedűjétől
illatozva gyűrődött meg,
majd simult ki az elhalkult,
ritmikus szuszogásunktól.
A combunk mellett virító,
ibolyaarcú árvácskák
szégyenkezősen lapultak
a gránátvörösek mögé,
hogy a ciradás bársonykák
ne lássák szűz bőrükön a
zavar s a vágyódás pírját.
Mámorunk előtt bókoló,
narancssárga őrszemeink
között beszökött egy ifjú,
a legkíváncsibb napsugár,
és tükörnek használta a
gyöngy-izzadtságcseppjeinket;
végül magába szippantva
visszalibbent az ásítva
integető, gomolyfelhő-
takaróért nyújtózózkodó
testvéreihez, akikkel
álomországba utazott.
De mi nem mentünk sehová,
ám arománk elúsztatott
boldogságunk rózsaszín,
átlátszó kéj-áradatán.

FAZEKAS MAJOR GIZELLA

EMLÉKEZEM

Hol van az a Bályok,
gyermekkorom képe?
Szívemben megmaradt
a régi emléke.

Ide köt, ide húz
a szívem, a lelkem.
Itt, ahol születtem,
az enyém itt minden.

A régi emlékek
idehúznak vissza,
mező, rét, szőlőhegy
szívembe van írva.

Bearanyozza most
hanyatló életemet
férjem szeretete,
az első szerelem.

Sokszor találkoztunk
a gép után járva,
egymásra tévedt
szemünk pillantása.

Ezt ma is átélem.
Mióta ő elment,
velem van ő mindig,
vár a végtelenben.

PETRIK ISTVÁN

KELLENÉL

nem koppannak emlékünknél léptei
nem ragyognak
a tegnapi csillagok
fázósan húzódnék hozzád
de magányosak a hajnalok
már nem mesélek
a festményünk színe is megkopott
némán fülelek
próbálom hallani még
az utolsó mondatot
nem szítál a hó
por fedi be a tárgyakat
becsomagoltam
a régi édes vágyakat
nem jár a posta
most az ágakon
sincs levél
akkor nem vagy
amikor legjobban kellenél....

SZABÓ AIDA (Jampa drolma)

A LÁZADÓ KÖLYÖK...

A lázadó kölyök zsebe
kincsekkel,
tökmaghéjjal tele,
ruhája
gyűrött, lyukas, szakadt,
lábára
napnak pora tapadt,
kavics röppent sarka alatt.
Kuncogott mások mögött
a nyakas, vásott kölyök,
s forrongott,
mert lelke háborgott
a huncut lázadónak...
De a csibész felnőtt,
és az élet szaladt...
Kint cirpelt a kabóca,
szél kacagva dalolt,
távolban egy vonat zakatolt.
Bent fűszeres illatú csend lengett,
vánkossomra hajszálunk esett,
némán egymáson szendergett,
már oly messze tűnt az este...
Ma te meséltél nekem,
a nagyra nőtt gyermek,
s ismét mézízű volt a reggel.

TEMESI ÉVA

SÍRON TÚLI SZERELEM

Te voltál az otthonom, ágyam.
Tehozzád bújtam, ha fáztam.
Tőled volt meleg a fészek.
Veled volt könnyű az élet.
Rám találtál, rád találtam.
Szépnek láttál, széppé váltam.
Amit szerettél, azt szerettem.
Amin neveltél, azt nevettem.
Amit akartál, azt akartam,
szívemből, nem akaratlan.
Egyformán láttuk a világot,
köztünk az összhang egekig lángolt.
Amit gondoltam, Te kimondtad,
miénk volt ma, tegnap, holnap.

Te elmentél, én itt maradtam,
nem kívánságból, akaratlan.
Nehéz ez az elfelezett élet.
Mostanában folyton visszánézek.

HABOS LÁSZLÓ

AZ ÉJ SÖTÉTJÉBEN

ordibált
éles hangja eret vágott
a szent áhítaton
s harangszó felelt
az istenkáromlásra
és a pap zsoldtárt énekelt
és hamisan szólt
a kopott harmónium
majd az áldással telt lelkek
gyorsléptű koppanása
vert ütemet a lucskos utcakövön
és hirtelen csendbe fulladt
a sátáni kacaj
és én csak álltam
s nem mozdult
a gipsz alatt sajgó lábam
és nem terült kabátom
a templomlépcsőn
hangosan ziháló testre
csak az égből hullott
hópelyhek fénylettek
a mentőautó
villódzó fényében
és elrejtettem
szégyentől égett
arcom
az éj sötétjében

SZABÓ IMRE

EGYÜTT JÁRVA

Közös útjainkat
Ma még együtt járjuk;
Istennek köszönjük
E nagy ajándékunk.

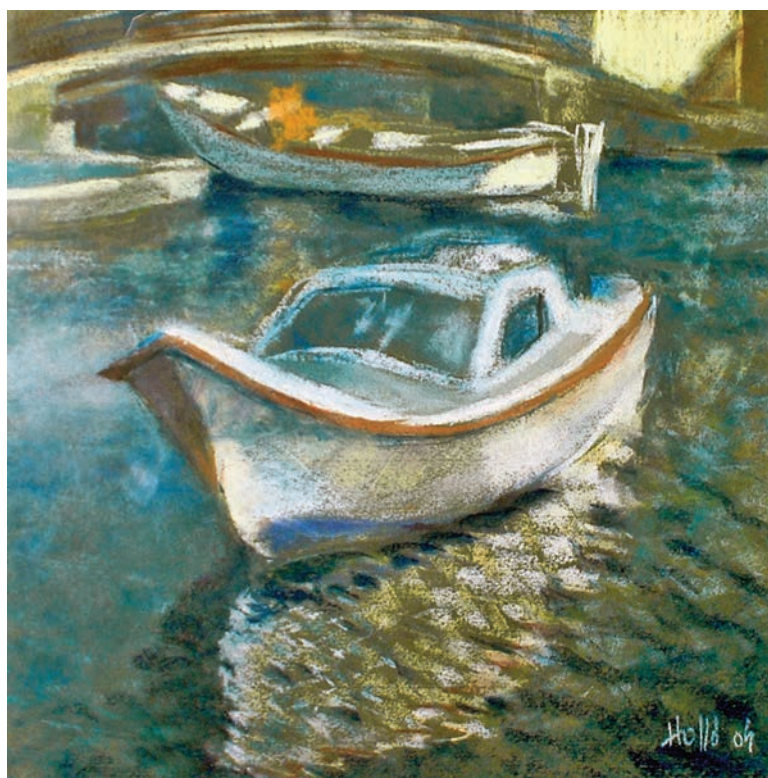
Gondoskodik rólunk
Naponként Istenünk,
Kézenfogva járunk,
Bárhová is megyünk.

Jó az együtt járás,
De még jobb Teveled,
Áldott, jó Istenünk,
Ha fogod kezünket.

Ne engedd, hogy Tőled
Bárhogy elszakadjunk,
Hozzád és egymáshoz
Húek hadd maradjunk!

Mindig Veled jární,
Ez már az óhajunk,
Tenélküled gyengék,
Elhagyottak vagyunk,

De Veled erősek
És bátor szívűek,
Mert csak Reád nézünk,
S ez erősít minket.

Kovácsné Holló Piroska: Szieszta

MÓCZÁR CSABA

MIKOR AZ UCCÁN ÁTMENT A KEDVES
(József Attila után szabadon)

Kicsiket lépdelt piros cipője
gyönyörűn ringott formás csipője

Hajfűrtje játszott kacéran kezével
megannyi férfi sóvárgó szemével.

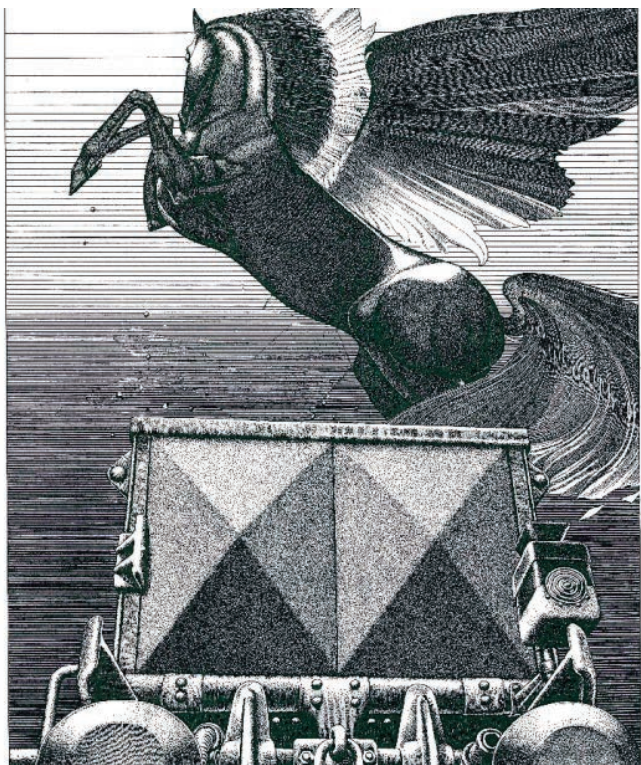
Áttetsző blúzában büszkén és hetykén
bimbói duzzadtak gömbölyű mellén.

Hosszú szoknyába fonta karcsú lábait
könnyű férfigondolat combig felhasít.

Érzéken csúszott le a ruhája pántja
kivillant hófehér meztelen válla.

S csak én tudtam – szívemet kilopva –
hogy tőlem jött mert nálam járt titokba.

„És ment a kedves, szépen, derűsen,
karcsú szél hajlott utána hűsen.”

Mosonyi Kiss Gusztáv: Pegasus
(emlékezés József Attilára)

MAGYAR ANDRÁS

BÉKEDAL

Megsebesült egy fehér galamb szárnya.
Hiába szállna.

Pehelytollaira piros vér csepeg.
Vergődve csapkod, párja hazavárja,
s nincs, aki szánja.
Újra célba veszik gyilkos fegyverek.

Több sebből vérzel, Földünk s Európa,
már évek óta.
Széles láncaltapok szántják a földedet.
A gyűlölet magjait szerteszórva
e durva korba,
gyilkos termést hoz a bosszú s rettenet.

Megcsonkított testek, kiégett házak,
tető-csontvázak,
kihalt falvak és lerombolt városok.
A háború terjed, mint a gyalázat.
Gyászolnak százak.
Kéjből, szenvedélyből ölnek zsoldosok.

Most füst van, pusztulás és komor romok,
járvány, por, homok.
Orvul éjjel-nappal arat a halál.
Széthullott családok, csonka otthonok,
fájó könny csorog,
s fohász, panasz meghallgatást nem talál.

Hát mikor jössz el már mihozzánk, Béke?
Jöjj el hát végre,
hogy ne láthassuk a síró arcokat!
Pusztuljon a rút háború emléke!
Legyen most Béke!
Fejezzék már be a dúló harcokat!

A gyűlölködésnek legyen már vége!
Várunk rád, béke,
hogy ne gyilkolják egymást az emberek!
Ne szenvedjen megsebesülten vérbe'
s kegyelmet kérve
nő, férfi, kismama, csecsemő, gyerek!

Hát hívunk, mikor jössz el hozzánk, Béke!
Könyörgünk, kérve!
Könnyes arcunkról múljon el már a bú!
Hát jöjj el végre Béke égszín kéke,
Te, Földünk éke,
Hogy többé sohase legyen Háború!

Hát mikor lesz végre, ha nevethetnek az emberek,
s megbűnhődnek a gyilkos gazemberek?
Hát sosem lesz már béke? Ugye nem, ez nem lehet,
hiszen erre vágnak rég az emberek!

WEGENAST RÓBERT

VIA DOLOROSA

I.

Szegfű olajától
Balzsamos kézzel
Simítom homlokodra
A jelet.
Bélyegzett leszel,
Mint csordába fogott
Együgyű állat.
Mától magadnak élsz
Ezernyi magányos
Társad között.

II.

Kenyeret török nektek
S bort kínállok hozzá.
Látom,
Szemetekben mohó étvágy,
Emberi éhség,
Szomorú önző ragyogás.
Lássátok:
A kenyér én vagyok –
Faljatok fel.
A bor az én vérem –
Kortyoljátok szomjasan
Halálomig.

Dr. SELÉNDY BALÁZS

FEL

Szavaim
közel hat évtized üledéke alól
igyekeznek feltüremkedni –

tizenkilenc éves, erőtlől duzzadó
karjaim éledni akarnak, küszködni,
hogy hét év Villon nyelvének és egy félszázadnyi
Shakespeare-szónak nehezét
felemeljék – csak felemeljék, ne odavágják,
ahogy Toldi tette, s meggyilkolt malomkövével
egy szerencsétlen, csúfolódó
fiatalt ...

76 éves vagyok, karom aligha duzzad,
de a szavakat akarom, s ha nem erő
és rámenő lelkesedés, akkor megfontolt,
türelmes akarat
fogja visszaédesgetni őket
egyenként, engem egészzé téve,

ahogy
a szemerkélő tavaszi eső
nedvesíti és ébreszti fel

az alvó földet.

KREISCHER KORNÉLIA

NAPSUGÁR-SZERELEM

Május idusán, verőfény-délután,
fényfotonokká konvertáltalak,
s a délutáni Napnak tárulkozva,
magamba téged így fogadtalak.

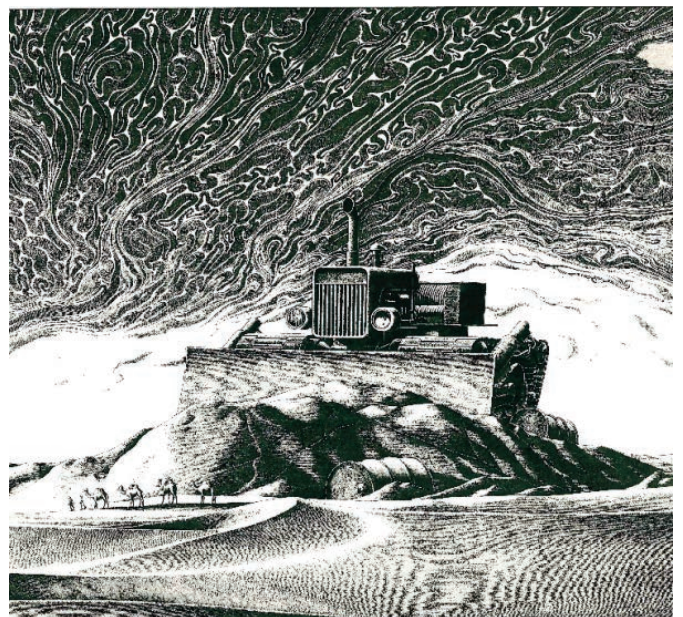
Arcomat simítottad szellőkézzel,
bőrömet sugarad csókolgatta,
bizsergető meleggel öleltél át,
hangod távoli madárdal hozta.

Csukott szemmel feküdtem, álmodozva.
Szívárvány táncolt pilláim alatt.
Meztelen testem megfiatalodott,
míg átöleltek a Napsugarak!

Felhőtlen ég leste ölelkezésünket,
s olajfám rezzenéstelen levelei.
Fenyő csúcsán éneklő rigó irigyelt,
hogyan is tudlak ennyire szeretni!

Gyöngyvirág illata gyűrűzött körül,
ahogy libbent kicsinyke fuvallat.
Szerettelek volna tartani tovább.
Varázslat tört, az idő túlhaladt.

Valóssá vált a távolság, a jelen,
a bilincsek, a félszek, a gátak.
Szürkült az ég, szél söpört át felettem,
magamba töpörödtem, kínjaim fájtak.

Mosonyi Kiss Gusztáv: Olajpiramis

HORVÁTH EDITH**TÚL SOK FÉNY**

Túl sok fény, mely tűzében égsz.
Kerüld el, kedvesem, az éj gyorsan ideér.

Lépj tovább, és ne feledd,
A nap mindig kísér,
Fénye átkarol, és simogat,
nem kell, hogy
tűzében elégj.

Adelaide, Ausztrália

SZIRJÁK GYÖRGYI**MINT A SÓHAJ**

A hold elpihent, de nem kelt fel a nap,
csak az égbolt lett kissé világosabb,
fekete fátyolát vonszolja a hajnal,
szántja az álmokat szélhárfán egy dallam.

Lomhán bandukol a nap, lemenőben még visszacsillog,
marokkal szór az ég aljára vörös rózsaszirmot,
habkönnyű, puha álmot hint reánk az éj,
kék homályban csipkét ver a kavargó szél.

Sötét bársonyhálót szó körénk az este,
hófehér paplanra kék ég van felfestve,
tél szele zúg, felcsendül egy nóta,
sápadt hold bús fénye bukdácsol a hóba'.

Az útra sóhajtotta hamvát a harmat,
jégvirágot nyitott estére az ablak,
az ajtó nem nyílik, nem jön felém, ó, jaj,
a remény gyöngye szárnyon elszáll, mint a sóhaj.

Kovácsné Holló Piroska:
Napsütésben is sejtelmesen (Szent Anna-tó)

NOVÁKOVICSNÉ TÓTH ICA**BARÁTAIM, A KÖNYVEK**

Élek én, mint oly sok éve
magányom csendes, lágy ölen,
legjobb barátaim lettek a könyvek,
mikben sohasem csalódtam én.

Ha felcsapom egy-egy könyv fedelét,
s utazni kezdek a betűk tengerén,
messze-messze röpít képzeletem,
s élem a mások életét.

Feltáru előttem sok, színes világ,
s ilyenkor boldog vagyok nagyon,
megnyitom lelkem zárt kapuját,
s az érzéseket áradni hagyom.

Sokszor csillog könny szememben,
máskor hangosan kacagok,
feledem saját gondom, bajom,
mert kiről olvasok, nem én vagyok.

Kirekesztem a zajos világot,
a csend, nyugalom szigete vár,
feledem sok-sok kudarcom,
s szívem megnyugvást talál.

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN**AZ ÓCEÁN ARCAI**

Az óceán hatalmas, lusta és veszélyes,
hullám hullámot görget szüntelen,
hajók mesélhetnének, milyen a szeszélye,
kiket borít el önzőn s szenttelen.

Boldog lehet: ki csak partját látja,
szép ívét enyésző láthatárnak,
a félelem nem olt belé kis görcsöket,
hogy láthatja-e viszont, kit onnan várhat.

Boldog azonban Ő is, ki naponta megküzd vele,
Szépségét nem látva csak zsákmányt akarhat,
hiszen tőle függ maga s családja élete,
barátja és ellensége lehet minden hálnak.

A hullám fodra csendben szelídül,
neked hozza a lustán görgő kavicsot,
moszatszag és kagylók héja várják lépteid,
simítja lábad nyomán a homokot.

Sós vizének illata átítatja a bársony levegőt,
fehér taraja ezer tajtékos formát építhet apálykor,
Zizegnek páracseppjei a langyos szélben,
boldog idők ígérését viszik egyre távol.

KISSNÉ MATKÓ GABRIELLA**MEGKÖSZÖNNI HITTEL**

Kérni csak úgy kérhet az ember,
Ha dolgozik a napért lehajtott fejjel,
Lehajtott fejjel, de csillogó szemekkel,
Égő vággal, adakozó kézzel.

Letenni kell mindent, mindent, amit kaptunk,
S megköszönni hittel, hogy mi is adhattunk.
Az ég adománya szívünkben a béke,
Tied nem lehet, csak ha dolgozol érte.
Meg nem tarthatod, továbbadni nem tudod,
De melegítheted benső, fényes udvarod.

Kérhetsz bátran, de csak ha elfogadod,
amit kapsz, s lehet, a többet kapod.
Lehetsz herceg, vagy királyi trónusod
ápolgathatod, de gazdagságod
Mindig szét kell osztanod,
Hogy több lehess, mint leendő holnapod.

TILINGERNÉ GERLEI ILONA**ÁLMODOZÁS**

Sétálok az erdei úton,
békés csend suhan a tájon.
Semmi nesz, a fákon
még a harkály sem kopácsol.

Suttogó fenyvesek között
felbukkannak pettyes hátú,
riadt szemű őzek.
Jó itt a határtalan, néma csendben.

Narancssárgán izzik az ég alja,
s hanyatlóban a nap vérvörös korongja.
Elcsendesül a madárdal,
rövid az éj, s dereng már a hajnal.

BECK ZOLTÁN**SZOMJÚSÁG**

Mámor nékem örök szomjam,
Ezt én ugyan mivel oltsam?
Ittam olykor nagy söröket,
Csak agyam rótt „bölc” köröket.

Bortól néha mámorba merültem,
Ezzel csak az örömet kerültem.
Hogy mégis mi tesz boldoggá?
Hit által válhatok igazzá!

Ezért irigyelnék néha,
Mivel nem maradtam léha.
Többre tartom a kegyelmet,
Mint az „üzleti” szerelmet!

TISZAÖRSI NAGY ZOLTÁN**AHOGY A SÓLYOM...**

Ahogy a sólyom röppen a légben
nyílve pályán,
s hívja kedéllyel – fel a nagy égbe –
didergő párját,
úgy szeretnék vinni magammal
ölelő kézzel.
Ám te a vészben tétova módon
körül sem nézel!

Álmatlan éjben, szerelmes létben,
vita tüzével
Ízesre spékelt éjfél órá –
igaz hűséggel –
hívom tanúnak ellened, ősi
kérges makacsság.
Félre a láncsal! Vágyunkban él a
közös szabadság.

Viharos szélben csapong a lélek,
könnyen eltéved,
rémes vad orkán játszik a szívvel,
és ha feltéped –
újra meg újra – sebek kötését,
téged sem enyhít.
Esztelen végzet! Ellene már nem
tehetünk semmit?

Ketten kiálljuk bőszi viharát a –
végtelenségben
parallel pályán együtt sodródó –
rövidke létnek,
Rút makacs énünk gyözzük le végre:
fetrengjen némán!
S vihar utáni szép napsütésben
mosolyogj énrám...!

Kovácsné Holló Piroska: A fény kapuja (Énlaka)

EGYSZER LEGYŐZÖM

Harc folyik bennem, némán és hidegen,
Fájdalom és csúf igazság fut át minden egyes idegen.
Én vagyok saját magamnak az idegen.
Szörnyeteg születik velem, vagy csak képzelem?
Átver csak talán a saját képzetem.
És ha mégis így létezem?
Le kell győznöm, elvisz ez a sötét végtelen.
Bennem él még valaki, egy kapzsi, egy szemtelen.
De egy napon majd halott kezét elengedem.
De addig mi lesz velem?
Elsöpörne, ha tudna ez a bennem élő elem,
Honnan jött ő, csak ezt kérdezem.
A választól mit tudok, szívemet összevérezem.
Tudom, mi ez, illetve csak sejtek valamit.
Rossz vér, vagy ez mindenkiben ott van?
E kérdés, mint gránát a szívemben szétrobban.
Csak „bennünk” van ez, vagy mindenki másban?
Emiatt vagyok ilyen.
Egy lusta barom a köré épült csodában.
Minden rosszat kitörlök, de mihez viszonyítsak?
Mi a jó, és mi az, ami nem?
Tudom, nincs egyenes válasz semmire, de jólesne
néha egy *igen*.
Tudom, amit tudok, de mire foghatom?
E fájdalmat senkivel szavakban meg nem oszthatom.

Metzger Soma
Pesti Barnabás Élelmiszeripari Szakképző Iskola
Budapest

ÉLJEN MÁJUS MÁSODIKA!

Hogy felnövünk az egy dolog
de az normális hogy nem vagyok boldog?
Minden unalmas
vagy csak én nem vagyok elég rugalmas?
Minden szürke
mi az oka ennek az űrnek
Mindenki mozgalmas színes társadalmi életet él
engem meg vár a szobám a számítógép-képernyő és eger
Azok az emberek akik nemrég körülvettek
most távol tőlem örvendeznek
Élik a normális emberi életüket
én meg a kávé választottam éltetőmnek
Mindenki vidám hisz itt a jó idő az igazi tavasz
én maradok egymagam
Mindenki él és mesél
én meg vagyok az a lány aki csak remél
Bármit csinállok semmibe veszik
közhelyesen szólva az a pohár egyre csak telik
Már megszoktam hogy csak szenvedni tudok
mivel minden elől megfutamodok.

Sápi Luca 7.oszt.
Arany János Általános Iskola és Gimnázium
Százhalombatta

CSÖND

Sötét fák között járok,
Megvetően bámulnak rám:
„Mindjárt széttiporlak!”
„Tűnj az utamból, én a bükk vagyok”...
Csönd.
Lenézek a földre.
Hangyák milliója rohangál.
Egy-egy merész lábamra mászik.
A morzsákat hátukon cipelik.
Szorgosak, mint én – gondolom.
Csönd.
Elöttem őzek futnak át az ösvényen.
Trappolásuk messze hangzik.
Igazi mesebeli táj.
Távolabb nyulak üreget ásnak,
Mint megannyi kisgyermek, kik homokvárat építenek.
Csönd.
Mi ez? A gallyak megremegek.
Szétnyílnak. Egy kis buksi kandikál ki,
Mint a szomszéd lány, ha felkurjantok.
Tovább mászik. Már tudom, mókus.
Hosszú, barna farkát himbálja jobbra-balra.
Csönd.
A levegő tele van izgalommal.
Felcsendül a madárdal. Csodálatos, mámorító.
Semmi egybeesés. Gyönyörű.
Így járni is jobb, mint a magánnyal.
Csivitelnek, bár csak sose érne véget ez az este!
Csönd.
Hegedűszót visz a szél.
Tücskök. Tele velük a rét. Kis együttesük
Zendül, perdül, csendül, kergül, rezdül
Minden, de minden benne van, s
Benne lesz ebben a zenében. Időtlen.
Csak szól. Hallgatom. Szép.
Csönd, csönd, csönd.
A fák, a hangyák, a mókus, a madarak és a tücskök.
Együtt alkotják a zenekart.
Muzsikál az erdő, kopog az eső.
Örök a játék, örök a szeretet.
Csönd.

Szigetvári Zsófia Petra
Veszprém

Csenki Eszter 7. oszt.
Érdligeti Általános Iskola

HAIKU, HAIBUN, HAIGA, WAKA, TANKA, Renga

Téma: Virág, szírom

Kalligráfia: virágszírom (Zopcsák Ferenc kalligráfus)

Barabás Irén:

Elmélyedt csendben
ülök kedvenc helyemen,
szíromeső hull.

Madarak álmos,
tétova dala hallik,
virágok nyílnak.

Ma pezseg a nyár;
virágillat vesz közül,
szeretek élni.

Habos László:

viharos hajnalon

virágvasárnap

szakítás után

ablakpárkányon
szélfúttá szíromágyban
ázott veréb ül.

virágyszirmokon
sápadt áhitat lépked
bűnös pap mögött.

könnyek súlyától
lehullott szirmok mellett
széttépett fénykép.

Kreischer-Ruszin Kornélia:

Virágom mélye
nektár-tolvajt ingerelt.
Gyönyörbe fulladt.

Cseresznyevirág
fehér szírom-hullása.
Tűnő remények.

Szél repít szirmot.
Csupasz tokban alvó mag,
termést álmodik.

Kissné Matkó Gabriella:

Tavaszi szélben
kúszik felém egy álom.
Lehunyam szemem?

Gyönyörű virág!
S ha közelről nézem, mi
ez a foltos máz?

Ezernyi színben
egyetlen nap alatt nyit
rózsabimbót, s hat.

Pergel Antal:

Szakura

Ünnep után

Szeptember végén

Cseresznyevirág
szírom ünnepi lepel.
Elmulás éltet.

Ma könnyed táncú,
színpompás tiszavirág,
holnap csak kérész.

Őszi napfényben
a csalfa illúzió
virágot bontott.

Szabó Aida (Jampa drolma):

Lángoló reggel
„halk szírom-csodák” nyílnak –
hópehelyöröm.

Szirmok, illatok
tűzarany ragyogásban –
ajándékpercek.

Pergő szirmoknak
telihold hús nyugalma
üvegkék keret.

Temesi Éva:

A virágszírom
már hullik a tavaszban
lassan múlttá lesz.

Tavaszi virág
korán kivirult idén.
Mégis tavasz lesz?

Már hull a szírom
terítve a fa alatt
nagyon sajnálom.

VIDÁK RÉKA

HÓFIÚ

Két kezébe fogta az arcom, hűvös ajkaival csókot nyomott a homlokomra. A Hold fénye csillogott deres haján, és fekete pecsétként nyomta magas, vékony teste mását a latyakos aszfaltra. Belékaroltam, hogy tovább sétáljunk, de Ő megtorpant egy apró bolt előtt. Mosolyogva kezdett a következő meséjébe.

Egy férfi állt az órabolt kirakatában, épp a gázlámpát oltotta el, amely megvilágította portékáit, hogy a járóke-lők is észrevegyék az üveg mögött pompázó órákat. Megfordult, és mély sóhajjal nyugtázta, hogy a nap véget ért. A bolt, amit még a nagyapja is a nagyapjától örökölt, szokatlanul kicsi volt, és azt is órák foglalták el. Az egész teret kicsi, modern, antik, kakukkos, kattogó órák zaja harsogta be. Azon az estén is rendíthetetlenül kattogtak. Mindegyik. Borzalmasan rendszertelenül, itt-ott.

A boltban sötét volt, az Órás csak hallgatta, hogy kincsei hogyan búcsúzkodnak tőle. Az utcai lámpa fénye szűrődött be a kirakat üvegén keresztül, egyedüli fényforrásként. Éppen hatot ütött az óra, ő pedig bezárta az ajtót, hátrabotorkált az üzlet hátsó felébe, ahol az ő kicsi lakrészke volt berendezve. Egyetlen kis táborigyűjtemény és egy öreg olajkályha között.

A kályha előtt pedig ott állt az Órás legkedvesebb bútordarabja, egy magas támlájú szakadt, piszkos, piros fotel. Ezt a mesekarosszéket húzta akkor közelebb a tűzhöz, elhelyezkedett benne, összedörzsölgette girbegurba ujjait, és a kályha oldalához emelte óvatosan. Előkotort egy kis maradékot az előző napi vacsorájából, és nekilátott. Evés közben fel-felnézett, s végigjáratta tekintetét a szobán... Olyan üres volt, az Órás pedig olyan magányos...

Hogy rosszkedve elillanjon, a tűzbe bámult, és megpiszkálta.

– Hisz holnap karácsony! – dörmögte, és úgy gondolta, hogy búslakodás helyett éppen itt az ideje, hogy a maga módján ünnepelje a Kisjézus születését.

Az ötletétől mosoly ült ki arcára, amit gyorsan sapkába is csomagolt, nyakára tekerte elnyűtt, kötött sálját, felkapta kabátját, és ahogy csak a lába bírta, kiszaladt az üzlete előtti kis térre. Kinézett magának egy kövér hókupacot, és gyúrni kezdte a havat. Formált két kurta lábcskát, apró gyermekkezeket, kerek arcot, tömpe orrot. Kész lett a test, ezután hátralepett pár lépést, és megszemlélte művét kicsit távolabbról is. A kirakat feletti ereszről lecsüngő jégcsapokhoz lépett, és letört belőlük párat, így lett a Hófiúnak kék szeme, tüskés jég haja. Végül a fiúcska megkapta az órás sálját és egy kis mellénykét a ruhásszekrény legmélyéről.

Az Órás teljesen átfagyott, mire végzett. Büszkén nézegette a fiúcskát, annak kedves mosolyra gördülő kavicsszáját. Valami még hiányzott ahhoz, hogy igazi kisfiúnak tűnjön. Az öreg átkutatott mindent az üzletben, míg meg

nem találta az utolsó fiók leghátsó rekeszében, amit keresett. Egy poros, kopott furulyát, amely nemsokára a Hófiú kezében volt.

– Bár valódi lennél! – sóhajtott az öreg bánatosan. Nagyon megszerette az ő hófiát. Álldogált még egy kicsit vele szemben. Közben imádkozott. Megköszönte sikeres évét, és kérte, hogy a Kisjézus látogassa meg őt, és ne legyen olyan magányos. Aztán besétált a boltba, hogy a kirakat üvegablakán keresztül gyönyörködhessen kicsit művében. Lassan az összes csillag feljött az égre, a bolt órái pedig türelmetlenül küldték aludni az Órást.

– Mint a Kisjézus... – hajtogatta kuncogva. – Csakugyan, mintha ő lenne. Ha már ő maga nem tud eljönni, legalább nem leszek egyedül. – Ezzel a gondolattal vette fel hálósipkáját, és mély álomba szenderült a nyikorgó táborigyűjteményen.

A boltban lévő órák éjfélet ütöttek, mikor az Órás felriadt álmából. Kellemes érzés töltötte el, és a távolból halk dallamot hallott, ahogy az átréseli magát az ablakpárkány alatt. Hálóruhájára felkapta kabátját, és kibotorkált az üzletbe a hang forrását keresve. Azt hitte, egy kakukkos óra járhatja vele a bolondját. A kirakat előtt megállva ijedten vette észre, hogy a Hófiú eltűnt a helyéről. Sietve kotorta elő a kulcsokat a zsebéből, hogy körülnézzen odakint. Kilépve különös látvány fogadta. Az ajtó előtt egy apró, hófehér bőrű, tejfelszín hajú fiúcska gubbasztott. A dallam pedig a kis furulyából áradt, amin a Hófiú játszott. Az Órás összecsapta két tenyerét, és hangosan felnevetett. A fiú ráemelte világoskék tekintetét, és visszanevetett. Nevetése úgy csilingelt, mint a karácsonyi csengettyűk. Az öreg könnybe lábadt szemmel hallgatta a Hófiú játékát, miután elmotyogott egyetlen halk szót a legfényesebben ragyogó csillagnak címezve.

– Köszönöm!

Mosonyi Kiss Gusztáv:
Hadesz elrabolja Persephont

HORVÁTH LILLA

MÉHKIRÁLYNŐ

Soha senkinek nem mondta el, milyen nehéz dolog nőnek lenni. Kinek is mondhatta volna el, egy olyan világban, hol ő az egyedüli nő, mindenki más férfi? A gyerekek mesterséges úton születnek, és kivétel nélkül mindegyik fiú. Nincs egyetlen más nő sem a világon. Ő az egyedüli nő, a királynő minden férfi felett.

Áldás és átok is ez egyben. Áldás, mert nincs, aki a hatalmára törne. Korlátlanul rendelkezhet a többi férfi felett, kik áhítatosan lesik minden parancsát és minden kívánságát. És mégis átok, mert senki sem tudja róla, milyen végtelenül magányos. Senkinek nem mondhatja el, milyen elképesztően nehéz dolog nőnek lenni, egyedüli nőnek a világban.

A férfiaknak könnyű. A férfiak küzdenek, gürcölnek, kemény fizikai munkákat végeznek, hogy a testük erős legyen, s míg a testük erősödik, úgy erősödik vele a lelkük is, míg zokszó nélkül nem viselnek el minden fájdalmat és feladatot, melyet rájuk bízta.

Őneki ennél sokkal nehezebb a dolga. A teste gyengébb, mint egy férfié, nem tud annyi fizikai munkát végezni. És természetesen, a lelke is jóval gyengébb. Könnyen sírva fakad, könnyen feladja a küzdelmet. Egy nő természeténél fogva ilyen. A férfiak jól tudják ezt, és éppen emiatt nézik le olykor őket.

De ő ezt nem hagyhatja. Nem engedheti, hogy a férfiak lenézzék. Nem hagyhatja, hogy akár egyetlen könnycseppjét is meglássák. Erősnek, keménynek kell lennie. Ha szükséges, akár kegyetlennek. Csak meg ne tudják, hogy a lelke gyenge. Azt nem tudhatják meg sohasem. Erősnek kell lennie a lelkének, erősebbnek, mint az összes többi férfinak együttevén, hogy ne vegyék észre, nem közülük való, lejjebb való náluk.

Megtesz ő bármit azért, hogy megeddze a testét és a lelkét. Szobája magányában, titokban kemény, megerőltető tornagyakorlatokat végez, hogy izomzata erősödjön. Kegyetlen a saját testéhez. Ha már annyira remeg, hogy nem bírja tovább a gyakorlatot, még legalább harminc másodpercig kitart. Nem adhatja fel. Erősödnie kell.

Későn megy aludni, és korán kel fel, hogy ezzel is erősítse a szervezetét. Nem puhulhat el, nem teheti meg. Nem lehet gyengébb, mint egy férfi. Ugyanolyan erősnek, sőt talán erősebbnek kell lennie náluk. Tudják meg, milyen ember ő. Tudják meg, hogy ő mindent bír, és sosem fáj neki semmi.

El kell viselnie a fájdalmat. Ha elviseli a fizikai fájdalmat, elviseli a lelkit is. Ostorozza, korbácsolja, kínozza magát, és ha kell, képes felválni a saját lábát (persze csak óvatosan, ne vérezzen túlságosan, nem akar ő meghalni, csak a fájdalmat akarja elviselni). És felvágott lábbal, felkorbácsolt háttal folytatja a tornagyakorlatokat, összeszorított fogakkal, küzdve immár még több fizikai fájdalommal, de a fájdalmat nem mutatja ki, ő, ki nem mutatná ő sohasem. S ha egy könnycsepp mégis kicsordulna a szeméből, arcul csapja magát, figyelmeztetésül: nem lehet gyenge; és még keményebben küzd tovább. Ritkán, vigasztalásul kedvesen odamondja magának: nem fáj. Nem fáj neked semmi.

S egy idő után valóban el is hiszi, hogy nem fáj neki semmi. És lassan, de fokozatosan erősödik egyre, teste és lelke egyaránt, míg végül tényleg nem fáj neki többé semmi.

Külsejében mindig gyönyörűnek, tökéletesnek kell lennie, mert ő az egyetlen nő a világon, nincs más, akit a férfiak csodálhatnak. Csodálják csak őt. Majd ő ad nekik olyat, amit csodálhatnak. Mindig gyönyörű, elegáns ruhákat visel, amikben megmutathatja bájait, persze anélkül, hogy túl sokat mutatna önmagából. Mindig kell titkolni valamit.

Haja mindig tökéletes, frissen mosott, puha, fodrász beállította. Szőkére festeti, mert a szőke a legszebb. Rendszeresen újrafesteti, nem hagyja, hogy akár egy fél centi lenövése is legyen.

Arca mindig fiatal, bájos, szívélyes, de mégis méltóság-teljes és tiszteletet parancsoló. Az évek múlásával egyre több sminket kell magára kennie, hogy fenntartsa a tökéletesség látszatát. De nem számít. Semmi nem számít, ha a férfiak mind felnéznek rá, csodálják őt, és királynőjüként tisztelik. Mert ő a királynőjük. Aki mindig tökéletes, gyönyörű, erős, testben és lélekben egyaránt, és akinek soha nem fáj semmi. Mert minden egyes nap, mikor senki nem látja őt, kemények megküzd azért, hogy neki ne fájjon semmi. Ugyanúgy végzi a gyakorlatokat most, évek múltán is, mint régen. Sosem hagyja abba, mindig többet és többet vár el magától. És sosem adja fel, mert nem teheti meg, egyszerűen nem adhatja fel. Ő az egyetlen nő a világon, az egyetlen, a gyönyörű, a tökéletes, akinek soha semmi nem fáj.

Legalább is azt hitte, nem fáj.

De most, hirtelen úgy érzi, az egész világ elárulta őt. Összeesküdtek ellene. Miről zagyválnak ezek itt, hogy valami probléma adódott, hiba csúszott az egyébként fantasztikusan működő utódcsináló gépezetbe, ami eddig csak és kizárólag fiúgyermeketet létesített a világra. Ezúttal azonban egy lánygyermeknek is életet adott. Senki nem érti, hogy történhetett ez. De mindenki arról beszél, hogy ez egy csoda, a kislány gyönyörű, bájos, alighanem még szebb és bájosabb lesz felnőttkorában. Felnőttkorában? Na nem, azt nem. Nem engedheti, hogy ez megtörténjen. Az a lánygyermek nem érheti el a felnőttkort. Számüzni kell.

Most meg mindenki úgy néz rá, mintha megőrült volna. Számüzni? Egy ilyen gyönyörű teremtményt? Nem, őt bizony fel kell nevelni. Hiszen ki tudja, mi lesz belőle, ha felnőtt, talán még ő lehet a...

Igen? Ő lehet a micsoda? A következő királynő? Mondják csak ki, ha így gondolják! Mondják csak ki, úgyis tudja ő, hogy erről van szó! Hogy árulók mind! Nem tisztelik többé a királynőjüket, újat akarnak helyette, azért hozták létre ezt a lánygyermeket, szándékosan, igen, szándékosan, tudja ő, hogy erről van szó, hiszen a gépezet eddig még sosem hozott létre, csak fiúgyermeket! Árulás van a dologban.

A férfiak összenéznek. Olyasmiket suttnak, hogy erre számítani lehetett; hogy megöregedett; hogy már nem a régi, nem az a kedves, szívélyes nő, aki volt; hogy féltékeny; hogy ideje lenne leváltani...

Hogy merészelik! Árulás, úgy nevezik az ilyet. Féltékeny? Ugyan, mire? Egy most született lánygyermekre?

Nevetséges. Leváltani? Szégyelljék magukat! Gondolni se merjenek erre többé! Hogy ő megöregedett? Elképzeltetetlen! Nézzenek csak rá! Még mindig gyönyörű, még mindig tökéletes!

Önmaga bizonyításaképpen belenéz a legközelebbi tükörbe. Elhallgat, elsápad, mikor a temérdek alapozó, arcfesték, máz, szemfesték, rúzs és még ki tudja, miegyéb alatt meglát egy idős, elkecsereedett asszonyt valami nevetséges, húszéveseknek való ruhába öltözve, mely már nem a szép formáit mutatja, csupán a hajdani szépség emlékét nyújtja. Ez a frizura is nevetséges, mintha egy párka lenne, nemigen megy már ehhez az archoz, ehhez a testhez, ehhez az életkorhoz.

Életkor... hány éves lehet? Bele se akar gondolni.

Senki sem szólal meg, mindenki a királynőt nézi, aki lassan elfordul a tükörtől, szembenéz a jelenlevőkkel, és felszegett állal, de szemében szomorúsággal bólint, és távozik. Először láttak őrajta fájdalomra utaló jelet, és ebből már mind tudják az igazságot. A királynő megöregedett, ideje leváltani. Utódja legyen az az újszülött lánygyermek, akit a véletlen vagy inkább a Gondviselés hozott a világra. Ha majd felnő, ugyanolyan jó királynő lesz belőle, mint az elődje volt, talán még jobb.

Így beszél meg a férfiak egymás közt az ügyet. De nem tudják, hogy a királynő ezalatt visszatér a szobájába, magára zárja az ajtót, és elkecseredetten szemléli mezetlen testét a tükörben. A sminket is lemosta arcáról, hadd lássa magát olyannak, amilyennek csak ő láthatja: sérülékenynek, gyengének, csúfnak és öregnek. Hiába, a kor ellen nincs mit tenni. Már nem az a fiatal, gyönyörű nő, aki egykor volt. Már csak árnyéka az akkori énjének. Kecses idomai elvesztették tartásukat, elernyedtek, bőre megráncosodott. Néhány helyen, főleg a hátán és a lábán, még mindig látszanak a régi sebek, melyekből annyi volt az évek során, hogy egy idő múlva többé nem gyógyultak be. Azok ott, a másik szobában, nem tudnak ezekről a sebekről. Nem tudják, mennyit küzdött és szenvedett azért, hogy tökéletes és gyönyörű legyen. S most egyszerűen semmibe veszik őt egy másik lány, egy leendő nő miatt! Azt hiszik, talán ő tökéletesnek született! Tévednek. Ő tette magát gyönyörűvé és tökéletessé, kemény fizikai munka, sok-sok smink, temérdek elfojtott fájdalom, szenvedés és rengeteg hazugság árán. Nem tudják, mennyit szenvedett, és már sosem fogják megtudni. Sosem volt kinek elmondani, és már nem is mondhatja el. Hiszen az csak olyan lenne, mint egy öregasszony rikácsolása. Hiszen ez ő most már: egy rikácsoló öregasszony. Királynő, ugyan már! Annak már vége. Új királynő van, egy lány, aki még csak nemrég született. De hamarosan felnő, nő lesz belőle, és egyetlen királynő. Órála pedig elfeledkeznek, mintha sosem létezett volna. Hát, ennyit ért az élete, úgy látszik. Gyönyörű volt, erős volt, tökéletes volt. De csak volt. Most, amikor már nem az, egyszeriben mindenki elfeledkezik róla, mintha sose lett volna az, aki.

Egy könnycsepp gördül végig az arcán Döbbsenten nézi, ahogy a földre hull. Ő sosem sírt. Nem érzett fájdalmat, hozzászoktatta a testét és a lelkét egyaránt ahhoz, hogy sose érezzen fájdalmat, s ha mégis, ne mutassa ki. Mikor a leginkább sírni támad kedve, akkor kell a legszélesebben mosolyognia és nevetnie, hogy ne jöjjenek rá,

mindjárt kitör belőle a zokogás. Hazudott, ő, mindig hazudott ő az érzelmeit illetően, mert nem volt más esély a túlélésre egy férfiakkal teli világban.

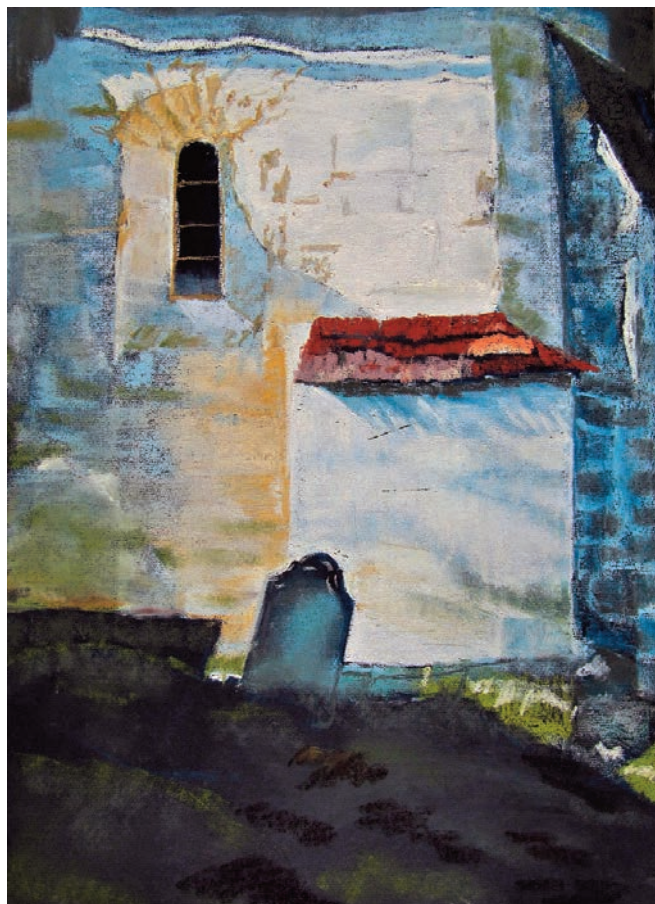
De most már úgyis mindegy. Nem kell többé a tökéletesség látszatát keltenie, úgysem hiszi el többé neki senki. Elkövette azt a hibát, hogy elárulta magát: ő is emberből van, ő is öregszik. Ő sem tökéletes. Most, hogy a férfiak ezt tudják, nem királynőjük többé.

Kiveszi a fiókból az ostort, a korbácsot és a kést, egykori kínszármazékait, melyekkel testét és lelkét egyaránt edzette. Kínok között is végrehajtotta a gyakorlatokat, és soha, soha senkinek nem mondta el, mennyire fáj. Nem volt egy másik nő sem, akinek elmondhatta volna. Ő volt az egyedüli nő a világban, annyi férfi között. És ez nagyszerű volt így.

De most... most már nem ő az egyetlen nő. Riválisa született, kit a férfiak kineveztek új királynőnek, őhelyette, a megöregedett királynő helyett. Ismét kell nekik egy fiatal, gyönyörű, tökéletes királynő, aki uralkodik felettük, és akire ők felnézhetnek és csodálhatják. A másik nő.

Lehunja a szemét. Izmai elernyednek, hagyja, hogy kezeiből a kínszármazékok a földre essenek. Lassan kinyitja a szemét, farkasszem néz a tükörképével. És fáradtan, de beletörődve elmosolyodik.

Vége van a világon valaki, akinek elmesélheti, milyen nehéz, fárasztó, szenvedéssel és küzdelemmel teli dolog nőnek lenni.

Kovácsné Holló Pirooska: Őrzők

KOVÁCS F. ISTVÁN

KÁNIKULA

Július közepe volt, és már legalább egy hónapja nem esett. Varga százados a falióra nézett, és konstata, hogy még csak kilenc óra, ám a laktanyaélet megszokott neszeivel együtt máris porszagú forróság dől be a nyitott ablakon. A tiszt kigombolta ingblúza felső gombját, és sóhajtván tovább gépelt. Két ujjal pötyögött az özőnvíz előtti írógépen, mert ugye egy század parancsnokának nem jár titkárnő. Bezzeg a parancsnokságon csak úgy nyüzsögnek! Miközben erre gondolt, minduntalan melléütött, pedig a jelentésnek tíz órára az ezredparancsnok asztalán kellett lennie! Varga azt sem tudta, miért kell írásbeli jelentést leadnia, amikor az „Öreg” személyesen végignézte az őrszázad legutóbbi lögyakorlatát, s amint erre gondolt, megint elrontotta a gépelést. Mindenesetre a káromkodás jobban ment, mint a gépírás, de szerencsére a kettő nem zárta ki egymást, és már amúgy is az iromány vége felé járt. Éppen ahogy elkezdte az utolsó sablonos mondatot – „Jelentem, egyéb rendkívüli esemény nem történt!” –, valaki határozottan kopogott az iroda ajtaján. Kollár törzsőrmester volt az, a század szolgálatvezetője. – Mit akar, Jóska? – tolta fel szemüvegét Varga. – De csak röviden, ezer dolgom van!

– A nyomsáv ügyében, százados elvtárs – állt meg az asztallal szemben a szikár kis ember.

– Mi a franc van a nyomsávval?

– Jelentem, ideje lenne kigazolni. Derékig ér benne a kóró.

– És? Mikor kezdjek hozzá? Megvárja, míg befejezem ezt a jelentést, vagy máris induljak?

– Én... én csak engedélyt akartam kérni... jelentem – állt egyik lábáról a másikra a tiszt helyettes. Nem volt ugyan ijedős, de tudta, jóllehet a „Szürkeapu” – ahogy a katonák erősen őszülő haja miatt nevezték –, szóval, a százados rendes tag, ám képes a legapróbb dolog miatt is azonnal robbanni.

– Jól van, csinálják – legyintett a tiszt –, de ugye tudja, újoncváltás van szolgálatban, nehogy nekem valami balhé legyen!

Így hát elindultak. Varga az ezredparancsnokhoz, Kollár meg egy rajjal az őrszoba felé, hogy a váltást vezető őrpáncsnok kikísérje őket a laktanya körüli dupla kerítéshez, melyet őrtornyokból figyeltek a szolgálatos örök. Amint az első őrhelyhez értek, a két szögesdrót közötti sávot annak rendje módja szerint megnyitották:

– Állj! Ki vagy?

– Őrpáncsnok, karbantartó raj.

– Őrpáncsnok előre, a többiek helyben! – Makár tizedes előrecsoszogott, és előírás szerint megállt a torony lépcsője előtt, amelyre más élő személy nem léphetett, csak a szolgálatos őrkatona. Kosaras honvéd először állt kinn élesben, így izgult egy kicsit, de mókásnak is tartotta, ahogy itt szórakoznak – „állj, ki vagy, jelszó”, meg minden –, amikor jól ismerik egymást, hisz egy körletben alszanak. Azért persze tudta, hogy az őrszolgálat nem tréfadolog, és a legapróbb hibáért is fenyítene, mint a veszedelem! Nem is beszélve a hadbírósról!

Kosaras Lajos tizenkilenc éves volt. Két hónapja vonult be egy kis baranyai faluból, ahol született és nevelkedett. Bádogosinasnak küldte az apja, s a mesterséget ki is tanulta – a cigánysor hasonló korú fiataljai közül egyedül. Mestere dicsérte a vézna, ám annál fürgébb fiú szorgalmát, s azzal engedte el, hogy visszavárja. Egy májusi hajnalon kedvese, a bogárszemű Bizsu Juli kísért ki az apró vasútállomásra, s amikor izzadt tenyerét elengedte, gyorsan elfordult, hogy a fiú ne lássa könnyeit.

Lajost hamar elnyelte a laktanya naftalin-, veríték- és ételszagú világa, jó érzéssel töltötte el, hogy olyan sokan vannak, és látszólag mind egyformák. Az alapkiképzés gyorsan elszaladt, még gondolkodásra sem nagyon jutott idejük, aztán átkerült az őrszázadba, ahol az első pár nap során kiderült, hogy talán mégsem annyira egyformák... A tisztességgel nem lett volna baj, de volt néhány „öreg”, akik hosszú-hosszú fél éve szolgáltak már, és ők hamar kipécézték maguknak az egyetlen cigányfiút. Válogatott ugratásokkal szórakoztatták, és nem volt senki, aki mellé álljon. Kivéve Polgár szakaszvezetőt, a század írnokát, aki természetes volt, mint egy tölgyfa, és amikor elkiáltotta magát a végtelenül hosszú folyosón, öblös hangja visszhangzott, mintha harangoztak volna. Vele nem volt tanácsos szembe fordulni, mert ugye a szabadságos leveleket meg a szolgálatvezénylést is ő írta...

– Ne félj, kisapám! – mondta Lajosnak, amikor első alkalommal észrevette, hogy remegő kézzel veszi át levelét –, nem lesz több fekvőtámasz, csak a reggeli tornán.

– Értettem, szakaszvezető elvtárs! – válaszolt előírászerűen Kosaras.

– Maga is értette, Tarpai? – fordult az írnok a kitolások vezéralakjához, aki levelenként húszasával mérte a fiú fekvőtámaszeit. A zömök, kigyúrt katona lehajtotta kopaszra nyírt fejét, morgott valamit, de a fekvőtámaszok attól kezdve abbamaradtak. De csak a fekvőtámaszok. A többi apróbb, nagyobb furfangos kitolások sora tovább folytatódott.

Kosaras azonban nem panaszkodott, inkább túrt. Hogy első alkalommal jött ki őrségbe, most is inkább valami örömteli izgalom járta át, hiszen itt egyedül volt. Amellett teljhatalmú ura lett a környéknek, töltött fegyverrel a kezében! Lám, Makár tizedes meg a többiek, még a törzsőrmester is, mind az ő szavának engedelmeskedtek. Később, ahogy munkához láttak, akkor vette észre, hogy mindnyájan öregek. Sőt, köztük hajladozik az ő rossz szelleme, Tarpai is! Kinn a tűző napon nyelték a port, ő pedig a közeli hatalmas nyárfa mellett álló őrtorony hűvöséből nézte őket. Nem sokkal később a tiszt helyettes odaszólt valamit a rajparancsnoknak, és elballagott a kint irányába. Molnár tizedes percekben belül levétette a fiúkkal a sapkát meg az inget, ő maga pedig a közeli raktárpépület árnyékába húzódva leheveredett, és rágyújtott. A percek álmosítóan peregték, Lajos feszült izgalma is lanyhult. Észre sem vette, hogy Tarpai valamin halkan vitatkozik a mellette dolgozó fiúval, csak arra figyelt fel, amikor társa megfogta a kopasz karját, és láthatólag izgatottan azt mondta:

– Ne hülyülj már, Béla! – Ám az válasz nélkül hagyta,

ehelyett lassan elindult a torony felé.

Kosaras gyomra összerándult, gondolatai száguldani kezdtek. – Hát még itt sem... még ezt is meg meri tenni... ezt már aztán nem! – Döntött hirtelen, és a géppisztolyt előrerántva felordított:

– Állj! Ki vagy? – Tarpai közben már a torony lépcsőjénél állt.

– Nem ismered meg, sárgalábú? Én vagyok, aki elháltam anyádat – vigyorgott, és jobb lábát az alsó lépcsőfokra téve megfogta a korlátot.

– Állj, vagy lövök! – kiáltott újból a fiú. Ekkor már az egész csapat döbbenten figyelte őket, és Molnár megpróbált közbeavatkozni:

– Ne marhulj, Tarpai, ez nem vicces! – indult közelebb, de amaz rá sem hederítve újabb lépcsővel feljebb lépett, arcára merevedett vigyorral.

– Nem mer ez a kis görény löni – mondta halkan, tekintetét mereven Kosarasra meresztve –, ugye, rajkókám... ideadod szépen azt a fegyvert... és mész a kóterba. Szarvakaró való a te kezedbe, nem géppisztoly – lépett megint feljebb.

A csattanást ide-oda dobálták a dombok. A lövés pillanatában mintha megállt volna az idő, Kosaras végsőkéig feszült idegei kimerevítették a képet, amint támadója hátrahanyatlak a kitaposott, kiégett fűre, s a többiek dermedten állnak az égető napsütésben. Aztán elejtette a géppisztolyt, és lihegő zokogással, vinnyogva térdre roskadt. A közeli épületekről felrebbent galambcsapatok ijedten köröztek, a nyárfa ágai közül verebek vágódtak magasba, a katonák a toronyhoz futottak, Kollár törzsőrmester vágatott elő valahonnan. Hirtelen minden és mindenki mozogni kezdett, csak egyetlenegy ember maradt mozdulatlan – immáron örökre.

PERGEL ANTAL

A LEVÉL

Az est gyorsan szállt le a Dunára. December elején korán sötétedik. Máskor a folyó téli nyugalomra készülődött volna, most azonban nem volt sem csönd, sem nyugalom. A folyó túloldaláról ágyúkkal és aknavetőkkal lőtték a falut. A sötétben fölillantak a torkolattűzek, majd rövid süvítés és dübörgés után robbantak a gránátok és az aknák. A templom tornyát már szétlőtték, a falakon nagy robbanások nyomai éktelenkedtek. A falu lakói a pincékbe húzódtak, itt próbálták átvészelni a pergőtűzet. A folyó jobb oldalán a magyar és a német csapatok védelemre rendezkedtek be. Sebtében lövészárkokat ástak a fagyott földbe, s a part mentén két német harckocsi is bevetésre várt.

Virág János honvéd a folyót védő huszárszázad parancsnokának gépkocsivezetője volt. A százados állandóan járta a védővonalakat. Élelmet, lőszert vitetett a decemberi hidegtől elgémberedett katonáinak. A százados kiszállt a gépkocsiból, és bement az egyik fedezékbe.

„Levelet kellene írnom haza” – töprengett Virág honvéd. Alig néhány hete, hogy otthon járt. Akkor még szép, őszi

idő volt, édesanyja a fia kedvenc ételét főzte, miközben a katonafiú édesapjával borozgatott. Olyan távolinak és hihetetlennek tűnt az akkori idill. Otthon csak a repülőgépektől kellett tartani, itt a Duna mentén azonban arat a halál.

A levegő egyre hidegebb lett, miközben a folyóra sűrű köd szállt. Hirtelen a német állások felől egyre erősebb fegyverropogás hallatszott. A géppisztolyok kattogása mellett világosan kivehető volt a villámgéppuskák recsegése.

„Valószínűleg orosz felderítők próbálnak átjutni a Dunán, de a németek felfedezték őket. Ezért ez a nagy haddel” – gondolta Virág honvéd. Néhány perc múlva a gépfegyverek elnémultak, s csak a víz locsogása hallatszott.

„Szerencsére a mi vonalainknál viszonylagos nyugalom van” – nyugtatta magát a katona, majd kényelmesen elhelyezkedett az ülésen. „Meg kellene írnom azt a levelet” – gondolta, miközben mind nagyobb erőfeszítésébe került, hogy nyitva tartsa a szemét.

A kocsai ajtajának csapódása ébresztette.

– Aludt egyet, fiam? – kérdezte a százados.

A honvéd zavartan próbálta beindítani az autó motorját.

– Tudja, százados úr, levelet írnék haza, de az állandó lövöldözés eltereli a gondolataimat. Sehogy sem tudok hozzákezdeni.

A százados hosszan nézett maga elé.

– Márpedig írja, fiam, mert itt rövid időn belül olyan támadást kapunk, hogy örülhetünk, ha ép bőrrel megúszszuk.

A faluba érve a tiszt a parancsnoki épületnél kiszállt a kocsiból. A Duna túloldaláról egyre növekvő morajlás hallatszott, s mind vörösebbé vált a sötét égbolt.

„Igaza lehet a századosnak” – töprengett Virág. „Mégis csak meg kellene írni azt a levelet.”

Papírt és ceruzát vett elő, s a beszűrődő félhomályban írni kezdett:

„Drága Apuka és Anyuka! Sokat változott a helyzetünk azóta, mióta ott voltam Maguknál, akkor még vígan voltunk, de most már elérkeztünk a hadműveleti területre.”

Amikor eddig jutott, hirtelen benépesültek a környékbeli utcák. Vad lövöldözés tört ki, amelybe német, magyar és orosz kiáltások keveredtek. Tombolt a közelharc, a fegyverropogásba kézigránátok robbanása vegyült.

„Reméljük, hogy mint az orosz frontról, hogy majd itt is hazasegít a jó Isten” – folytatta levelét Virág János.

A százados géppisztollyal a kezében futott ki a parancsnoki épületből.

– Menjen innen, azonnal! – kiáltotta Virágnak. – Nyakunkon az orosz támadás, meneküljön, aki tud!

– És a százados úr? –

– Induljon már, ez parancs! – kiáltotta a százados, miközben egy sorozatot lőtt a sötétben felé közeledő oroszokra.

A honvéd látta, ahogy a tiszt földre zuhan. Indított, de az autó lustán mozdult a menekülés felé. Aztán egy villanás... egy dörrenés. Az orosz katona pontosan a kocsiba dobta a kézigránátot. Reggel a kiégett autó még füstölgött a halottak és a romok között. A kocsiban egy égett szélű papírdarab maradt, rajta Virág János levelével: „Isten velük, sokszor csókolja szerető fiúk, János”.

SZABÓ I. VALÉRIA

A TÚRÓSTÉSZTASZÜRET

Panna elégedetlen volt. Túrós tésztát szeretett volna reggelire, mint mostanában mindig, amikor havonta egyszer keresztanyjánál, Vicánál töltötte a hétvégét. Vica panaszkodott, hogy nem tudott túrót venni, mert beteg volt az előző nap, de megígérte, hogy délelőtt elmennek vásárolni, és ebédre Panna ismét a kedvencét eheti. Addig is – kezdte el sorolni – Panna a következő finomságok közül választhat: rántotta, bundás kenyér, tejbegríz...

– Túrós tészta! – vágott közbe Panna, és kívánságából nem engedett.

Vicának ekkor mentő ötlete támadt. Mondta Pannának, hogy ha a kislány szeretné, varázsol neki. Egyszer már megcsinálta, talán most is sikerül. Igaz, hogy már régen varázsol, utoljára Zsoltinak, a keresztfiának, amikor az még négyéves volt, de azért megpróbálhatják. Pannát nagyon érdekelte a varázslás, és azt is szeretete volna tudni, hogyan is történt akkor, ezért kérte keresztanyját, hogy mesélje el.

Vica elkezdte a történetet. Az úgy volt, hogy csak ketten indultak sétálni Zsoltival, aki szorosan fogta keresztanyja, Vica kezét, miközben reménykedve hátra-hátranezegetett, mert sajnálta, hogy keresztapja, Sándor nem tartott velük. Azt nem tudta, hogy közben Sándor meggondolta magát, és azt sem hallotta, amint a kapuban még utánuk szólt, hogy hamarosan csatlakozik hozzájuk az erdei sétára.

Zsolti ugyan minden nap végigsétált anyjával a falujuk fő utcáján, de ez a kis kirándulás nagyon különbözött a szokásos sétájuktól. Nemcsak azért, mert távol voltak az otthonuktól, és anya nem ment vele, sőt keresztapja, Sándor sem, hanem azért is, mert itt annyira más volt a környezet, mint náluk odahaza. A fák és bokrok takarásában meghúzódó présházból indultak a földúton, abba az irányba, ahol még elszórtan volt ugyan egy-két ház, de a tájat már inkább a hegyek és az erdő uralta. Az út két oldalán magasra nőtt a fű, jobbra a kertek végén a hegycsúcsig emelkedett a fenyves erdő, balra pedig a füves réten túl, fordított teknő alakú hegy magasodott.

– Mégis jó lenne, ha Sándor itt lenne! – gondolta Zsolti, és keresztanyja észrevette, ahogy átsuhant arcán a vágyakozás, éppen akkor, amikor ő kicsit hátrafordítva fejét, a szeme sarkából látta, hogy Sándor már feltűnt a kanyarban, és hamarosan utoléri őket.

Ekkor Vica a kislányhoz fordulva megkérdezte:

– Szeretnéd, ha varázsolnék neked?

Zsolti ugyan nem tudta pontosan, hogy mit jelent a szó, de habozás nélkül beleegyezett, mert biztos volt benne, hogy az csak valami jó és izgalmas lehet. Azért még megkérdezte:

– Azt hogy kell?

– Egyszerű. Csak hunyd be a szemed, és gondold valamire, amit ebben a pillanatban a legjobban szeretnél. Úgy, most fordul meg lassan, és nyisd ki a szemed! Sándor addigra már egészen közel járt, majdnem utolérte őket az erdei úton. Zsolti ámulkodva tekintett rá, aztán Vicára, és amikor hazaértek a sétáról, szüleinek lelkesen mesélte:

– Képzeljétek, Vica garázsolt nekem!

Panna figyelmesen hallgatta a történetet, aztán megjegyezte:

– Te tudtad, hogy Sándor utánatok ment, nem is varázsolnál igazából!

– Persze, hogy tudtam, de azért Zsolti ezt mégis csodaként élte meg, hiszen legfőbb kívánsága teljesült. Igaz, hogy te már dupla annyi idős vagy, mint Zsolti volt akkor, de azért lehet, hogy nekünk is sikerül most. – Pannának azért tetszett a történet, és kérte, hogy varázsoljon Vica a túrós tésztával is, mert most már igazán szeretett volna reggelizni. Vica elkezdte hát.

– A túrós tészta kint terem a kertben, csak hátra kell menni, és leszedni a fáról.

Mondta Pannának, hogy ha kimegy az ajtón, a többi majd meglátja. Panna kérdezte, hogy ugye farfalléből készült, mert az olasz, kis pillangó alakú tészta volt a kedvence. Vica megnyugtatta, hogy természetesen, mindig abból készíti Pannának.

Ha kimegy a házból, a kert felé kell fordulnia, és aztán csak kövesse a

fehér nyilakat, azok mutatják majd az utat. Egyenesen előre, aztán jobbra, hosszan egyenesen, majd megkerülik a hátsó épületet, és egészen a kert bejáratáig folytatódna. Ott már nincs szükség nyilakra. Egyből lehet látni a túróstésztafát, el sem lehet téveszteni. Alacsony kis fa a kert közepén, olyan, amilyenről kényelmes szüretelni. Fehéren válik ki a többi fa közül, mintha sok száz pillangó szállt volna rá, úgy fehérlik a túrós tésztától, és csak arra vár, hogy valaki leszedje őket.

– Jól van, mégis túrós tészta lesz a reggelim – sóhajtott fel elégedetten Panna, aki gondolatban már a fa alatt állt, de most hirtelen eszébe jutott valami.

– Vica, valami fontosat elfelejtettél! – kiáltott fel. – Mibe szüreteljünk?

– Az ám, erről valóban elfeledkeztünk! Elő is készíték két talacska, de még mielőtt elkezdenénk szüretelni, meséljük el Sándornak, hogy mit varázsolunk!

Addigra már Sándor is leült reggelizni, és amint felváltva izgatottan mesélték a történetet, együtt kacagtak a túróstésztafa és -szüret ötletén. Közben elkészült Panna reggelije is, tejbegríz, sok kakaóval a tetején.

Miután megreggeliztek, Panna kiment a kertbe, és óvatosan szétnézett.

Az illusztrációt készítette: Szabó Anna /8 éves/

ŐRI ESZTER

A SZÁMOK ÁRULÁSA

Megint ott volt.

Szandra behunyta a szemét, elszámolt tízig, és újra kinyitotta. Még mindig. Kettes ott állt a maga piros valójában, és az ágy végéből vigyorgott rá. Egyikük sem mozdult, egyelőre csak méregették egymást. Kettest utálta a legjobban, és ezt mindketten tudták.

– Menj el! – kiáltott rá. Semmi reakció. Vagy mégis? Mintha szélesebbre húzódott volna a szája, de ezt sem tudta biztosan megállapítani, csak érezte. Egészen a gyomráig érezte és onnan fel. Hányingere volt, az a fajta, amikor imádkozol, hogy jöjjön már ki, mert ezt nem lehet elviselni, de csak a levegőt öklendezed fel, és az is megakad a torkodban lüktető gombócban. Persze, közben a szádon át veszed a levegőt, ami szintén alig bír átpréselődni mellette, és ezt addig lehet csinálni, amíg el nem ájulsz. Az ájulás jó. Szandra ezt már ötévesen is tudta, de akkoriban sokkal könnyebben ment, mint most. Az ájulás gyors és hatékony megoldás mindenre, csak összecsuksani és belemerülni a sötétségbe, mert már inkább a semmit választod, mint az öntudatot, ahol ott vannak ők.

A számok.

Most csak Kettes jött el, különös, nagyon különös. Ha ő eljött, akkor a többieknek is itt kell lenniük valahol. Jobban szerette volna látni őket. Amíg nem látta az összeset, csak érezte a jelenlétüket, sokkal jobban félt.

– Olyan rengeteg szám van – mondta Kettes. – Végtelesen sok.

Szandra befogta a fülét. Ettől viszont csak még hangozabb lett Kettes suttogása:

– Tudod, mit jelent a végtelen, te kis féreg? Azt jelenti, hogy sosem fogy el!

Forró, sós csíkok csorogtak végig az arcán, az állához érkező a kulcscsontjára pottyantak. Rágt a száját, amit nem szabad. A körmeivel a tenyerét vájkálta, amit nem szabad. Ilyenkor csupa olyan dolgot csinált, amit nem szabad. A nemszabad-dolgok segítettek. A szabad-dolgok soha.

– Mi mindig ott leszünk, és soha nem tudsz minket megszámlálni. Mert mindig többen vagyunk, mint amennyit fel tudsz fogni azzal a hülye kis fejjeddel. Érted már?

Megjelentek a többiek is. Hetes sárga, Hatos kék és Nyolcvankilences piros-fekete csíkos. Suttogtak, ahogy a számokhoz illik, de a suttogásuk őrzítően hangos volt, és mindenhol jelenvaló. Nem lehet ellene tenni, csak hallgatni és behódolni. Mert ha nem, az fáj. Az arcuk folyamatosan változott, örökösen torz grimaszok, hol síró, hol nevető, de legtöbbször dühös, viszont sosem igazán emberi. Hogyan is lehetne az, hiszen ők számok! Sokkal hatalmasabbak, sokkal beláthatatlanabbak, ráadásul sosem fogynak el. Generációk születnek és pusztulnak el, de ők mindig ott állnak, bárhova nézel, és beszélnek. Szandra tudta, hogy beszélnek. Ő nem képzelődik, csak tisztábban hallja. Az óra számlapjáról susogják, hogy sietni kell, az árcédulákról, hogy vásárolni kell, csak mondják és mondják, ő pedig az összes érzékszer-

vével magába fogadja őket, és teljes erőbevetéssel próbálja kitalálni.

A többi ember pedig furcsán néz rá, orvosok jönnek-mennek körülötte, kérdezgetik, nézegetik, injekciókat adnak neki, és napokig tartják idebenn, pedig ő amúgy sem jut ki soha a számok markából, akkor legalább innen... de ezt is megtagadják tőle. Hiába. Ők is ugyanúgy rabjai a számoknak, csak már észre sem veszik, a saját poklukban futkosnak fel és alá, amelyet szintén a számok irányítanak. Amíg belülről jönnek a számok parancsai, amíg nem halod és nem látod őket, addig normális vagy. Amint felismered a valóságot, amint a marionettbaba megpillantja a kezeket, amelyek felé a zsinórai futnak, rögtön örült lesz. Jobb esetben hangzatos nevet találnak a problémára, skizofrénia, és megpróbálnak segíteni. Csakhogy az a segítség, amit ők nyújtani próbálnak, csak elfeledtetni a zsinórokat, de nem vágja el azokat. Ez nem kell. Inkább él a zsinórok tudatától meggyötörtén, mintsem hogy lemondjon az igazságról. Mert a számok akkor is maradnak, ha nem emlékezünk rájuk. Ott vannak az összes mozdulatunkban, gondolataink mögött, nevetnek rajtunk, ahogy a szabadságunkat ünnepeljük a kényszerzubbony örök szorításában.

– Nézz rám, ha hozzád beszélek! – Kettes most nem vigyorgott, de arca folyamatosan változásában még ijesztőbbnek tetszett. Szandra nem bírta levenni róla a tekintetét. – Azt mondtam, hogy menj ki a folyosóra.

– Nem tudok! – üvöltötte a lány.

– De tudsz.

– Nincs nyitva az ajtó! – kérlete a Kettest, de az csak meredt rá formátlan tekintetével, és suttogott tovább.

– Nyolcvankilences megmutatja, hogyan tudsz kimenni.

Nyelcvankilences egyszerűen átlebegett a zárt ajtón, Szandra pedig követte. Vagyis csak követte volna, de képtelen volt rá. Nem mert megfordulni. Tudta, hogy Kettes dühös rá, és azt is tudta, hogy még több szám érkezett, olyan sok, amennyit nem tud befogadni, értelmezhetetlen mennyiségű szám van mögötte, és egyre többen lesznek. Ez olyasmi, ami felett nincs hatalma. Az ajtó felett talán még van. Nekiveselkedett, és teljes erejéből nekifutott, de csak az elviselhetetlen fájdalmat érezte, ahogy a földre rogyott. Mögötte egyre erősödött a suttogás. Az összes szám beszélt hozzá, mindenhol ott hallotta, a parancsait, ahogy a csontjáig hatolnak és fájnak. Muszáj volt megtennie. A körmei ugyan le voltak vágva, de végső kétségbeesésében azzal esett neki a szálkás fának. A darabkák a körömágyába álltak, egyre mélyebbre fúródtak, nyomukban vér serkent fel, de ez is kellemesebb volt, mint őket hallgatni.

– Ki kell jutnod, és meg kell ölnöd. Tudod, hogyan – hallatszott Kettes hangja a tömegből. Az éjszakai ügyeletes főnövrre gondolt. Már rég eltervezték ezt. Ki kell menni, és meg kell fojtani, addig szorítani a kurva torkát, amíg ki nem purcan, nem elengedni, mikor vonaglik, és leköpni. A nyitott szájába köpni. Ez is Kettes ötlete volt. Kettes nagyon értette ennek a módját. Egy ápoló ujját is majdnem leharaptatta vele. Félig sikerült is. Lifegett a kis húscsapat, Kettes pedig azt mondta, látod, ők is csak

emberek, mi pedig szétszedjük őket. Szandra erre azt válaszolta, hogy én szedtem szét, de tudta, hogy ő maga is csak eszköz Kettes kezében. Kettes pedig nem szólt erre semmit, mert tudta, hogy ezt Szandra is tudja.

Szandra tovább küzdött az ajtóval. Már nemcsak a körmeivel, hanem a fogaival is azt marta, egész testét belefeszítette, nyomában a számok véget nem érő morajlása.

– Ha megteszed, megláthatnak majd minket. Megmutatjuk magunkat, és tudni fogják, hogy végig neked volt igazad. Akkor majd elengednek. De ahhoz ki kell jutnod az ajtón.

Olyan erőtartalékokat mozgatott meg, mint még soha. Ez volt az első alkalom, hogy a számok egyezséget ajánlottak neki. Az intézményen kívülség semmihez sem hasonlítható vágyakozással töltötte el, miközben a körmei alól vér szivárgott, és az első két foga egyre lazult, az egyik meg is repedt a kijutási küzdelemben. Mindebből semmit sem érzett. Minden érzékszervét lefoglalta a kinti világ képe, amiért rágta, kaparta az ajtót. Mind meglátják majd a számokat, és végre övé az igazság. Akkor majd elkezdhetik az ollót keresni, amivel elvághatják a zsinórokat.

Aztán kinyílt az ajtó. Hangokat hallott, a számok hangjai mögül, a valóság egy másik rétegéből érkeztek, és érthetetlenek voltak. Szorítást érzett a végtagjain, üvöltött, sírt és rúgkapált, próbált beleharapni a kezekbe. Most nem sikerült.

Belebújtatták, és talpra állították. Kifelé indultak, és ahogy átlépték a küszöböt, Szandra felfogta, hogy mégiscsak ő került ki nyertesként. A számok azt ajánlották, hogy ha kijut az ajtón, akkor megmutatják magukat. Kiabálni kezdett, vérrel keveredett nyál fröcsögött a szájából szerteszét, ahogy üvöltött:

– Ott vannak! Látjátok őket?! Ott vannak! – fejével Nyolcvankilences majd Hetes felé bökött, akik tőle pár méterre, a folyosó végén lebegtek.

– Nincs ott semmi – válaszolta egy férfihang.

A számok pedig nevettek.

KÁRÁSZ TAMÁS

KÓRHÁZ

István asztalán váratlanul megcsörrent az öreg, tárcsás, fekete telefon. Szokásához híven a kagylót lassan emelte füléhez, de már útközben hallotta a telefonáló kiabálását. A szomszédasszony izgatott hangja vagy inkább kétségbeesett kiáltozása hallatszott elviselhetetlen hangereővel.

– Pista! Feleségét elvitte a mentő az uzsoki utcai kórházba! Rosszul lett nemrég a lakásban, és kihívtuk az orvost, aki a mentőket értesítette. Ha módjában áll, menjen be hozzá. Nálunk van a lakáskulcs.

Az izgatott kiabáló hang, na meg a rossz hír sokkolta Istvánt. Hirtelen felállt az asztaltól, de elmenni már nem volt ereje. Két kezével az asztallapra támaszkodott, és bámult a semmibe néhány pillanatig. Hajszájai mintha önállóan élni kezdtek volna, és jeleztek a fején, mint még soha. Erőt vett magán, és elindult az ajtó felé. Arra eszmélt, hogy már a lépcsőn halad lefelé.

Máskor gondosan, nyugodt tempóval lépdelt az első emeletről aföldszintre, ahogy az egy fegyelmezett, középkorú férfihez illett. Most viszont a biztonságot kölcsönző korlátba kapaszkodva a lépcsőfokokat kettesével lépdelte, mint egy moziba igyekvő kamasz, és pár pillanat múlva már az utcán rohant avillamosmegálló felé.

Felesége szervezetében az orvosok hónapokkal ezelőtt egy mioma nevű női daganatot azonosítottak. Talán ennek előrehaladottabb változata okozta a rosszullétet? Ki tudja? Orvosa szerint kicsit kell még várni, és akkor könnyen eltávolítható. Mentőautó és kórház együtt nem sok jót jelent mindenesetre!

A kórház portása jól emlékezett a mentőre.

– Az első emeleti műtőbe vitték. Huszonhatos vagy huszonhetes ajtó.

A gyéren megvilágított folyosón oldalt padok sorakoztak. Seholy lélek. Pista helyet foglalt a huszonhatos ajtóval szemben, és várt. Egyre idegesebb lett. Lassan már egy óra is eltelt. Bentről kiszűrődött néha halk beszédfoszlány, és egy fehér ruhás hölgy is kisietett, de intett, hogy maradjon.

Mindenkit megvisel a hosszantartó, bizonytalan várakozás. Dupla csapás, ha bűját-baját senkivel sem tudja megosztani. Gondolatai rossz irányba tévedtek, és egyre súlyosabb betegségeket vizionáltak. A kihalt, csendes folyosó néhány hanyagul letakart bútora csak hangsúlyozta a kórház barátságtalan, elviselhetetlen légkörét. Mi tart ilyen soká? Mi történik odabent? Reménykedett és bizakodott, de egy kicsit félt is. Lélekben felkészült jóra-rosszra egyaránt. Katonaemberhez méltóan uralta érzéseit. Egy óra is eltelt, talán több is, és a lassan kinyíló műtő ajtajában megjelent az orvos, kezében valami kis csomaggal. Pista önkéntelenül felállt, és zavartan elindult feléje, miközben felváltva az orvost, valamint a kezében tartott kis véres textilcsomagot figyelte.

Érezte, életének egyik sorsdöntő pillanatához érkezett. Közelebb érve egy véres valamit látott a mosolygó orvos kezében. Vér és mosoly nem illett össze.

Ez végképp megzavarta. Min mosolyog ez az ember!?

– Itt van, apuka, a kislánya – és óvatosan feléje nyújtotta a kis csomagot.

Homlokát izzadságcseppek borították, de arca ragyogott, amint a kis újszülöttet édesapja kezébe adta. Pista most élte át azokat a pillanatokat, melyek alatt a sors jóvoltából a pokolból a mennybe repül az egyszerű halandó. Kislánya csendben mocorgott kezében. Nem sírt. Talán érezte, hogy a világon ő a legfontosabb a két ember számára.

HLINYÁNSZKY DOMONKOS

DOMApárna

hajtsd rá a fejed... érzed milyen kemény?
 ez az a párna, amibe a problémáimat mondom...
 a széle rojtos és a közepe könnytől nedves
 tegnap kiszakadt és a benne lévő tollmennyiség hömpölyögve hullott a földre...
 minden toll egy rossz emléket hordoz
 és én a hatásvadászzelleg érdekében minden tollat pennaként használtam
 lelkembe vésett bántó dolgok listája:
 bánt hogyha dohányboltba megyek valahogy mindig „otthon hagyom a személyim”
 bánt hogyha dohányboltba megyek.
 bánt hogy mar bőven ezer fölött a nikotin... ha szívssz szívssz hidd el olcsóbb a guillotine
 bánt hogy amikor az előző csajom szakított velem aznap hajnalban azt álmodtam hogy K. Zsófiával vagyok egy traktorban az Andrásyn
 bánt hogy a mosdó kódos blokkot előbb dobom ki mint mikor kitalálom hogy wc-re kell mennem
 bánt hogy a mosdókban lévő piszoárokon több a szőr mint a higiénia
 bánt hogy az összes youtube-os videómon van egy átkozott dislike
 bánt hogy az emberek művésznek érzik magukat ha ízléstelenül öltözködnek sokat isznak és ennek még hangot is adnak és bánt hogy művésznek érzem magam
 bánt hogyha elfogy a papír.. és bánt hogyha elfogy a belevaló... tinta
 bánt hogy a hó végére mindig mínuszba kerülünk még akkor is ha nyár van...
 egy gondolat bánt engemet és az a szám... mert hogy az túl kicsi viszont nagy dolgokat tudok vele csinálni.
 bánt a szám... mert hogy hiába küzdök kaparok küzdök magolok küzdök... még görbülni sem akar... és bánt a szám a csuklódodon, amihez a tinta 5 év szenvedést csatolt...
 bánt a tudat, hogy 20 év múlva ezt az időszakot fogják úgy emlegetni, hogy a 3. világháború előzményei...
 amikor még nem voltunk Nyugat-Szibéria... amikor még volt Magyarország amikor még a nem nem nyet volt.
 bánt hogy rám nemcsak poénból mondják hogy „anyab...” és bánt hogy ezt 12 éves korom óta kapom
 bánt hogy apa nélkül nőttem fel és legjobban az bánt hogy majd a saját gyerekeimnek emiatt nem leszek jó apja
 bánt hogy másnak nincs párnája amibe sírjon és emiatt ágy helyett önként a koporsót választja
 bánt a jó
 bánt a rossz
 bánt az élet
 bánt a halál
 bánt minden...
 bánt minden...
 anya segíts... varrd be a párnám... hogy ne bántson semmi sem

IRKA-S SIKEREK

Az Inter Japán Magazin Író-újságíró pályázatán első díjat – az aranyserleget – **Pergel Antal** nyerte.

a Pesti Magyar Színház 7-14 éves korosztálynak kiírt versíró pályázatán **Szigetvári Zsófia Petra**: Csönd című alkotásával első helyezést ért el.

A Cédrus Művészeti Alapítvány és a Napút folyóirat Kortárs irodalmi alkotások 2014 pályázatán **Habos László** kiemelt szerzőként a Napút folyóiratban való közlést nyert.

A Cédrus Művészeti Alapítvány 2015-ben Taréj címmel országos haiku- és haibuníró pályázatot hirdetett.

Több száz alkotás közül a legjobbakat a NAPÚT folyóirat megjelentette: így **Szabó Aida**, **Kreischer Nelly** és **Habos László** alkotását.

A KLÁRIS irodalmi-kulturális folyóirat a KLÁRIS NÍVÓDÍJ II. fokozatát adományozta **Beck Zoltán** és **Májér József** klubtársunknak.

BEMUTATKOZIK

VIDÁK RÉKA

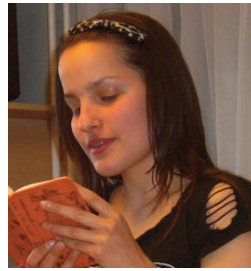
Tizennyolc éves vagyok, az Érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium most már öregdiákja, de egyelőre semmilyen felsőoktatási intézmény hallgatójaként nem tudok bemutatkozni. 2013 szeptemberében

csatlakoztam az IRKÁ-hoz, ahol szeretettel fogadtak. Csupa pozitív visszajelzést kaptam – külső, egyáltalán nem elfogult szemléletől jött –, és rájöttem, hogy tulajdonképpen akkor is tovább írtam volna, ha ennek az ellenkezője történik.

Az írás számomra olyasvalamit jelent, ami természetes velejárójaként kísért végig eddigi életem. Hétévesen „írtam meg” első mesekönyvem a nagymamám születésnapjára. Az ajándék egy kicsi spirál jegyzetfüzet volt matricákkal teleragasztva, alájuk az újonnan tanult fecskefarkakkal és egyenes szárú betűkkel írtam egy-egy mondatot. A történet nem volt összefüggő, de az első próbálkozásom nyomait a Nagymama a mai napig őrzi. Ezek után példát vettem kedvenc mesekönyvemről, Szepes Mária Pöttyös Panni című sorozatáról, és új történeteket írtam hozzájuk, azonos szereplőkkel. Pár évnyi szünet – és naplóírás – után versekkel kezdtem újra. Próbálkoztam a rímekkel, a verseléssel, de valamiért nem voltak az igaziak. Ezután csatlakoztam gimnáziumom suliójságához, a Pont Nekedhez, melynek közel fél évig aztán főszerkesztője is voltam. Javarészt így az újságcikkek írásával töltöttem időmet. 2013 nyarán aztán meghallgattam egy dalt: hirtelen egy festővászon jelent meg a fejemben azzal az ígérettel, hogy teremthetek. Létrehozhatok egy olyan világot, amit eddig senki nem látott, nem tudott a létezéséről senki, csak én. Az írással pedig megmutathattam ezt. Ekkor kezdődött már-már naturalistának tűnhető egyperceseim korszaka. Aztán az idő előrehaladtával az egypercesek maradtak, de mellette megpróbálkoztam hosszabb történetekkel: nem túl sok sikerrel. Maradtak az egypercesek, és hozzájuk társult valami, amire nem is gondoltam. Újra a mesék. És itt vagyunk most. A meséimnél.

Mindig is hiteles akartam lenni írásaimban. Nem akartam olyasmiről prédikálni, amiről semmit nem tudok, mert még nem éltem meg. Ez a fiatal írók legnagyobb akadály. Az élettapasztalat hiánya. Így pedig miről írhatnánk hitelesen? Az egész történetemhez hozzátartozik egy hatalmas, szerető család rengeteg közös élményével és egy olyan gyerekkorral, amit mindenkinek csak kívánni tudok. Ezért választottam a meséket. Az emberek miatt, akik szeretnek, és mindig itt állnak mellettem. Ők az az élettapasztalat, amit én meg akarok osztani mindenkivel.

HORVÁTH LILLA

Tizenhét éves vagyok, érdi VMG-s diák három éve, IRKA-tag pedig egy éve.

Lassan tíz éve, hogy először pennát ragadtam, eleinte csupán szépírásgyakorlásért (nem sikerült), később már magukért a történetekért. Kilencévesen döntöttem el, hogy íróvá akarok válni, mikor megjelent a Harry Potter-sorozat 7. kötete angolul. J. K. Rowling azóta is írói példaképeim közé tartozik. Másik példaképem Elizabeth Barrett Browning angol költőnő.

Mit jelent nekem az irodalom? Mindent. Életem örök szerelme. Szerelmes vagyok az írott szóba, a mondatokba, a gyönyörű költői képekbe, a kacifántos kifejezésekbe, a varázslatos szókapcsolatokba, a nyomtatott és a kézzel írt szövegekbe egyaránt. Régiesen rabul ejtett, és remélem, sose enged el.

Tudom, ez elég elvontan hangzik. Hogy lehet szerelmesnek lenni egy olyan fiktív dologba, mint az irodalom? De ez az igazság. Könyvek között érzem jól magam, szeretem akár csak nézegetni is a telitömött könyvespolcokat, és számomra nem teljes egy nap, ha még nem olvastam legalább egy fejezetet valamilyen könyvből. Különösen a szépirodalmat szeretem, de van néhány kortárs mű is, amit kedvelek. Örök kedvencem a már említett sorozat.

Mit várok az élettől? Nem várok semmit. Csak reményeim vannak. Remény arra, hogy író lehetek, hogy van esélyem boldogulni az életben meg hasonlóknak. Jó lenne, ha kiadnák pár könyvem, meg ilyenek.

Ars poeticámat, mesterművemet egyaránt megírtam már. Ez utóbbinál lehet, hogy írok még jobbat is, az ars poeticámat nem hiszem, hogy átírnám. Az utolsó sor egyfajta mottó, és ezt nem tudom felülírni: „csak írf, csak írf, csak írf.” Legfeljebb annyival tudnám kiegészíteni: „csak írf és olvass, csak írf és olvass, csak írf és olvass.”

„Egy olyan ember, aki nem olvas könyveket, semmivel sem különb annál, mint aki nem tudja elolvasni őket.”

(Mark Twain)

BEMUTATKOZIK

MOSONYI KISS GUSZTÁV

„Szándékaim meg a világ”

(Részlet: Novotny Tihamér „SZÉTGURULÓ ÜVEGGOLYÓKBAN” című könyvéből)

„A szándékaimat inkább rajzban tudtam kifejezni.”

Kisújszálláson, nem sokkal a háború után 1949-ben születtem, tehát az '50-es évekről már nagyon „jó” emlékeim vannak.

Szüleim nehéz helyzetbe kerültek az államosítás miatt, ezért innen el kellett költöznünk Budapestre, ez pont 1956-ban történt, amikor már állt a bál!

Az általános iskola elvégzése után képzőművészeti gimnáziumba jártam, ahol a nővérem is tanult. Utána a Néprajzi Múzeumba mentem dolgozni, az itt töltött idő nekem egy főiskolával ért fel, külön világot jelentett.

Múzeumi raktárosként gyűjtőutakra jártam a kollegáimmal az ország legkülönbözőbb helyeire.

Később Szentendrére kerültem, itt ismerkedtem meg Öcsikével (ef Zámbo Istvánnal), jó barátságba kerültem Barabás Sándorral és Doór Ferencel.

Aknay Jánossal a gimnáziumban padtársak voltunk, vele is itt találkoztam újra.

Szentendrén Szabadtéri Tárlaton vettem részt, megalapítottuk a Vajda Lajos Stúdiót, ezután odajártam rendszeresen a többi képzőművésszel együtt.

Munkáimról elég vegyes az összkép: hol a pillanatnyi helyzetről kritikai jellegű, hol a világ állapotáról romantikus szempontból kialakított véleményem alapján készültek alkotásaim, tehát egyszerűen a ténymegállapítás izgatott. Úgy is, mint a régi idők nyoma, s úgy is, mint szürreális látomás.

A régi dolgok tárgyi megnyilvánulásai és az atmoszférájuk érdekelt leginkább. (Például ilyen az Ablak című alkotásom.)

Vannak olyan képek, ahol a sebesség dominál, ez részben az akkori életkorommal és életvitelemmel magyarázható. Divatba jött világszerte az autóversenyzés, és a barátaimmal folytatott motorozások ihlettek ezen képek készítésére.

A tökéletességre törekedtem, volt olyan rajzom, melyet többször átalakítottam, (életemben körülbelül 5%-át rajzoltam meg annak, amit szerettem volna), ezért elég kevés munkám van.

Rendszeres résztvevője vagyok a szentendrei csoportos tárlatoknak.

2002-ben szerepeltek alkotásaim a Műcsarnokban a Vajda Lajos Stúdió jubileumi kiállításán.

KOVÁCSNÉ HOLLÓ PIROSKA

1981 óta élünk Érdligeten.

1997-ben Tállai Kati meghívására részt vettem az első érdi művésztelepen, és csatlakoztam a Poly-Art-hoz.

Bár szüleim, tanáram, szeretteim, bírálóim mindig biztattak a rajzolásra-festésre, nem éreztem magamban olyan különleges erőt, ami egyedi művészeti produktumot hozna létre. Úgy gondoltam, egyszerűen csak ügyes a kezem, és másként látom a dolgokat, mint a többség.

Így rajztanári végzettséggel kézműves lettem és örök csodálója az ügyes kezű mester-művész embereknek, függetlenül attól, hogy bocskort vagy katedrális hoztak létre.

Tizennégy éve az Országos Képző- és Iparművészeti Társaság titkára lettem, és ismét kapcsolatba kerültem a képzőművészet „örömködő” ágával. Ezen azt értem, hogy az így dolgozó alkotók nem bármiféle külső kényszer vagy elvárás szerint hoznak létre egy-egy alkotást, hanem belső indíttatásból az általuk szépnek, jónak vagy izgalmasnak tartott dolgokat, érzéseket rögzítik.

Kovácsné Holló Piroška: Oszkói öreg pince

A KÉK vendége volt:

ILKA GÁBOR szobrászművész

A Poly-Art képzőművészeti szekciója, a KÉK (Képzőművészek Érdi Községe) még alig múlt egyéves, így afféle „togyogó” korban jár, azaz tulajdonképpen még keresi önmagát. Noha a céljait már megfogalmazta, lám, nehézkesen állnak össze az elképzelések. Egyet azonban mindenképpen sikerült megvalósítania a kitűzött célok közül: a helyben élő és alkotó művészekkel való közelebbi megismerkedést. Elsőként Karsch Manfred volt a vendégük, és a jó hangulatú beszélgetés további „barátkozó” estek szervezésére ösztönözte a KÉK tagjait.

Márciusban Ilka Gábor miniatűrszobrász volt a KÉK vendége, aki ikertestvérével, Erzsébettel, Érd egyik ismert óvodapedagógusával együtt épp március 24-én ünnepelte 59. születésnapját. Erzsébet gyakran menedzseli Gábort, és nemcsak itthoni bemutatkozásait segíti, hanem még egy párizsi kiállítást is megszervezett számára. Az egyébként fogtechnikusként tevékenykedő Ilka Gábor roppant élvezetesen mesélt művészeti pályafutásáról. A miniatűr szobrok a szakmájából adódnak. A legelsőt „viccből” készítette, jót kuncogva azon, milyen meglepetést okoz majd a barátainak, amikor azzal tréfálja meg őket, hogy képes lesz percekig a fején egyensúlyozni egy tonettszéket. Persze, hogy képes volt, hiszen ez a szék nem volt nagyobb egy gyufásdoboznál! No, de, ahogy a mondás tartja: akit a vonat füstje megcsapott... Ilka Gábor is hamar ráért arra, hogy a miniatűrök készítésével nemcsak örömet szerez önmagának és közvetlen környezetének, hanem mindegyiknek van mondanivalója, fontos üzenetet is hordoz. Talán sokan azt gondolnák, pillanatok alatt elkészülhet egy parányi mű, de nem!

Ilka Gábor cseppről cseppre alkotja meg nagyszerű munkáit. A viaszból készülő szobor több száz – a könny- és az esőcseppnél is kisebb – cseppből születik meg. Elég sok elkészült már, amikor a miniatűrökről képek készültek, és ezeket felnagyításakor döbbenetesen látták, hogy a csöppnyi emberfigurák korántsem arctalanok, sőt még az érzelem is leolvasható egy-egy emberfiguráján. Minden szobor nyitott, és többféle értelmezésre ad lehetőséget – vélte a művész. Számos kiállítása volt, és sok műgyűjtőhöz jutottak el alkotásai, nemcsak hazánkban, hanem külföldön is.

Köszönjük mindkét művésznek a jó hangulatú bemutatkozó estet, amelyeknek természetesen lesz majd folytatásuk, de más céljaink, terveink is vannak, és továbbra is várjuk az ötleteket, elképzeléseket arról, mit valósítson meg a KÉK. Amint megérkezik a napos idő, ismét megszervezzük a közös Duna-parti festést!

Bálint Edit

A feladat

Édesapám emlékére

Vastaps

Töröttszárnyú szerelem és Visszatekintés

TEMESI ÉVA
költői bemutatkozásán

Szabadon szárnyalnék – énekli Palya Bea a kivetítőn, és míg gyönyörködünk a színek kavalkádjában, a táncosok elbűvölő mozdulataiban, eltűnődhetünk az asszociáción: az est főszerelőjének kitárulkozása, vágyai, gondolatai mennyire kifejeződnek ebben a dalban.

A versek (a szóban és a megzenésített változatban egyaránt, vagy a Balogh János egyetlen drótszállal megalkotott műveihez írottak), André Rieu szívféjdító hegedűszólója, a „festői környezet” (Benkóczy Péter tájképei) – igazi Poly-Art-os hangulatot varázsoltak ezen az IRKA-rendezvényen.

Gazdag kifejezésrendszer, képiség, műveltségi háttér jellemzi Évának mindkét kötetét, melyből ízelítőt kapott a hallgatóság: a klubtagok felolvasása révén. Nem maradhattak el a titkok, a meglepetések se, mint ahogyan Somfai Istvánnak, a Poly-Art Alapítvány elnökének nagy szakértelemmel és tudással irányított kérdés-sorozata sem.

Megint bebizonyosodott: értékes kincseink vannak.

Daróci Lajosné
klubvezető

Feltöltődés versekkel, zsoltárénekléssel

A Parkvárosi Református Templomban tartottuk az IRKA-klub irodalmi műsorát, Szabó Imre: Veled, Uram című verseskötetének bemutatóját.

A könyvet Habos László szerkesztette, Bálint Imre festményei illusztrálják, a remekbe szabott előszót pedig éppen ennek a gyülekezetnek az orgonistája, Kecskés András egyetemi tanár írta. Nem ez az első eset, hogy a lelki rokonságban lévő alkotótársak rokonszenvvel fordulnak egymás felé.

A beszélgetést ezúttal is Somfai István vezette, a Poly-Art Alapítvány elnöke.

Most is nagy szakértelemmel csalogatta ki a válaszokat a megilletődött, zavarban lévő ünnepeltből, majd Horváth István gitárral kísért zengő baritonhangjába spontán bekapcsolódott az egész gyülekezet. „Drága Szentlélek, jöjj, szeretet áradjon köztünk...”

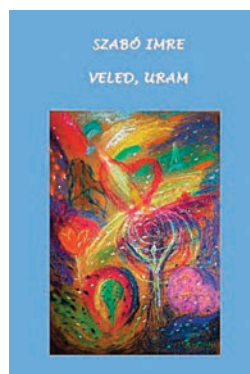
A csodálatos hangú népdaléneklő kisleánnyal (Varga Katica) is természetes egyszerűséggel dúdoltak: szeretettel, az együtt éneklés örömeivel, a közösségi összetartozás boldogító érzésével...

Kecskés András finom pedagógiai érzékkel, mindenki számára közérthető stílusban rögtönzött egy zsoltártörténeti kiselőadást, majd a zene és a sokféle orgánumú éneklő közönség újra megremegtette a lelkünket.

A verseket felolvasó klubtagok között feltűnt egy új hangszín, Imre bácsi unokájáé: Szabó Eszter Noémi hangja.

Köszönjük Kecskés Andrásnak és a háttérben meghúzó szerény szervezőknek, hogy befogadtak minket: az ízléses berendezést, a virágokat, a vendéglátás gazdagságát... szerető odafigyelésüket, gondoskodó törődésüket.

Daróci Lajosné
az Irodalomkedvelők
klubjának vezetője

A Poly-Art Alapítvány hagyományos tavaszi pódiumestjén

„Apám azt mondta, hogy ebből a gyerekből nem lesz semmi, mert vagy kézilabdázik, vagy zongorázik” – így aztán olajipari szakközépbe küldtek ... (a család minden tagja ezen a területen szerzett diplomát). **Somfai István** (a Poly-Art Alapítvány elnöke), a beszélgetések irányítója, ezúttal se hagyta ki a poént: Nyugtass meg bennünket, nem ezért festesz olajképeket, ugye?

A Csuka Zoltán Városi Könyvtár minigalériájába csak néhány festmény fért el, de így is remekül reprezentálta **Benkóczy Péter** életének, tevékenységének helyszíneit, azokat a tájegységeket, ahol megfordult művésztaborok, festőversenyek alkalmával. „Érden gyűjtmentek vagyunk a feleségemmel” – mondja mosolyogva. Nem is hisszük el neki, hiszen túl az 50. kiállításon, bevásárolva az Érdikumba, a KÉK-be, az utóbbi időben állandó szereplője a helyi lapoknak, alkalmanként irodalmi műsorokban is fellép (zongorázni, gitározni is tud, a felesége gyönyörűen énekel) – igazán úgy tűnik, hogy otthonra leltek itt. A kulturális attitűd az egész családra jellemző: festők, írodalmat, zenét kedvelők és művelők, írók, tanárok, a különböző területeken alkotó művészelölkek egész sorát említi. Otthon rendszeresen tartanak családi koncertet, szinte minden hangszer képviselve van. Ha valaki balkezes, akkor balkezes gitárt szerez neki, hogy a tehetség ne vesszen el.

Már meg se lepődünk, csak hallgatjuk, milyen szeretettel beszél az övéiről, nyíltan, rokonszenvvel. „Nézd már meg, lelkem” – kéri a feleségét a kritikára. Nevetéssel üti el, hogy nem fogadja meg az értő szem bírálatát, de mi azért csak meghalljuk az elejtett mondatot: „sokat segít abban, hogy helyre legyen téve”.

A már 13 éve működő erdélyi alkotótábor tájmentő és megőrkítő missziójáról beszél, ahová hívja a Képzőművészek Érdi Közösségét is, nemes gesztussal felajánlva egyikük költségét.

Dr. Karácsony Istvánnal folytatódik a fesztelen, humoros hangulat. „Szellemi zuhany, sőt fürdőzés” – jellemzi saját alkotói folyamatát. A 11. szépirodalmi kötetéről (Mosolyszünet) beszélnek ezúttal. A címmel ellentétben (kacagást is jelenthet!) ez is egy szórakoztató kisregényt, novellákat és verseket tartalmaz. „Én élvezem legjobban az írásaimat” – mondja a doktor úr, és mindannyian egyetértünk: a nem mindig felhőtlen hétköznapiakban néhány perces derűs kikapcsolódást él át az olvasó ezekkel a művekkel.

A vidámsággal kompenzálja-e a rengeteg tragédiát, a szomorúságot, amivel naponta találkozik – feszegeti a Tanár Úr az örök témát.

„Jó lenne kettéválasztani a civilt és a gyógyítót, de nem megy... Ez olyan hivatás, amely beleivódik az ember vérébe. A munkaidő után nem lehet levetni, és a fehér köpennyel együtt a fogason hagyni... Olyan vagyok, mint a harci paripa, ha megfűjják a trombitát, már ott toporog az ajtóban. Rosszul érezném magam, ha nem dolgozhatnék.”

Opera- és zenerajongó, zongorázik. Évtizedek óta jógázik. Orvostkongresszusokra jár, onkológiai szakkönyveket ír... Hogyan tudja összeegyeztetni ezt a sokféle tevékenységet?

Az éjszakai szabadidőben – mosolyog, aztán már mindenki elneveti magát: „Van, amikor egyáltalán nem írok, a világirodalom nagy bánatára.”

Amikor **Habos László** lép a pódiumra, valahogy ösztönösen megéri a közönség: ez nem móka, itt valami jelentős született. Elengedett kézzel – olvasható a kötet címlapján, és hallgatva a versek tolmácsolását, megremeg a lelkünk: éppen ez az, hogy nem engedi el az embert. Nem egysíkú ájtatosság jellemzi ezt a könyvet, de az érzelmek gazdag színárnyalata, a szenvedély és a gondolatok ezerféle felvillantása, részletezése, kibontása. Olykor nyomasztó, aztán mégis felemelő.

Már máskor is tapasztalhattuk a szerző költői tehetségét, a mélységek és magasságok kifejezését, a fájdalom, a szenvedés, olykor a csekély öröm megjelenését.

De ez most sokkal több.

Stílusa egyre kiforrottabb, érettebb, egyre szívhez szólóbb, egyre inkább kifejezi a mai kor emberének belső világát. Mély, keresztény hite, a közösség tagjai iránt érzett szeretete, odaadó és önfeláldozó munkája tiszteletet ébreszt azokban is, akik kevésbé ismerik.

Az utolsó kérdések az IRKA-s örömökről szólnak: a klub kiadványainak, az újságnak és a gyűjteményes köteteknek szerkesztői munkálatairól, szípkázó ötleteinek sokaságáról, mások önzetlen segítségéről.

A válaszok egyszerűek, szerények.

Az ember pedig kedves, szimpatikus. Mint mindig.

Aztán elérkezik az est fénypontja: a húszéves Poly-Art tiszteletére kiírt jelíges pályázat eredményhirdetése. Öröm – boldogság – ünnep lett a téma, **Karsch Manfred** nagylelkű ajándéka, a Reggel című festmény pedig a nyertes jutalma.

Az Ébredést, **Kósa Márta** versét választotta ki a festőművész. Somfai István kiváló tolmácsolásában hallgathattuk meg a művet. Tökéletes választás volt: a versben szereplő fények, a színek összhangban vannak a festménnyel.

Ismét kiemelkedő tehetségnek tapsolhattunk: **Keresztes Hanna**, a VMG diákja erdélyi népdalokat énekelt. A hibátlan hajlítások, a népnyelv tökéletes kiejtése hitelessé tette: méltán nyert díjakat a különféle kórustalálkozókon.

Daróci Lajosné

az Irodalomkedvelők klubjának vezetője

A POLY-ART első 20 évét ünnepeltük

Jesus, the lighthouse – énekelték csillogó szemmel, szívet-lelket melengető hangon a Vörösmarty Mihály Gimnázium diákjai, és többféle stílust bemutató műsorról, tehetségüktől, lelkesedésüktől a közönség szeme is csillogni kezdett. Köszönet a karnagynak, Hornyák Tamásnak.

Tárlókban az összes nyomtatott kiadvány, parvánokon néhány festmény ízelítőként.

A Poly-Art története Szedlacsek Emíliának (az EMMI Kulturális Bizottságának munkatársa) és Somfai Istvánnak, az Alapítvány elnökének beszélgetéséből bontakozik ki. A tisztelet, a hála, az elismerés érződik minden mondatukból, ahogy az alapítóról, dr. Tállai Katalinról beszélnek, aki művészeti életet honosított meg Érden. Az volt a jelentősége, hogy meg tudta nyerni a professzionális művészeket az amatőrök mellé, hogy a művészettel foglalkozó közösségnek legyen művészetet értő közönsége, és széles, színes legyen a kör, találja meg mindenki a magának megfelelő műfajt, eszközt, módot.

Akik már akkor más dimenzióban alkottak, nagy empátiával tanítottak, nem fukarkodtak átadni mesterségbeli tudásukból (sokan így tesznek a mai napig). A már akkor jeles festőművészek: Mészáros László, Darabont Tamás, Wegenast Róbert, Karsch Manfred segítettek a gondolat megvalósításában, sőt nemzetközivé vált a nyári alkotótáborok képzőművész közössége, a Habilitációs Intézet pedig otthont adott nekik, szállást, étetőkemencét...

Aztán az örökséget Vaád Éva továbbfejlesztette: a saját kertjébe hívta nyaranta az alkotótábor tagjait, tanította a tanulni vágyókat, közben tökélyre fejlesztette a saját művészetét.

A kivetítőn megjelenő fényképek (a mi Habos Lacink kutató munkája és szerkesztése) és az archív felvételek (az ÉrdTV-től kaptuk) segítségével a közönség is átélhette az élményekkel teli időszak hangulatát, az önzetlen segítséget (Eöry Emil szobrászművész most is aktív szervezője az őszi és a tavaszi tárlatnak), a könyvtárban és a művelődési házban rendezett egyéni és csoportos kiállításokat, a pódiumesteket, a könyvek és az antológiák bemutatóját.

Köszönetet mond a helyi médiának is a folyamatos tudósításért, megjelenési lehetőségért.

„A két névadó, Szepes Gyula és Csuka Zoltán biztosan boldogan tekint le az égből: ők magányosan alkottak, de felnőtt egy olyan nemzedék, amelyik közösségben, egymást segítve, támogatva, biztatva erősítették egymást” – emlékezik vissza a kezdetekre dr. Karácsony István onkológus, aki Tállai Katalinnak kollégája, barátja, alkotótársa volt. Végtelen szeretettel beszélt róla: „jelenség volt, különleges adottságú egyéniség”, aki nemcsak kitalálta ezt az alapítványt, hanem lehetőséget teremtett a megszólalásra azoknak is, akik nem a művészetből élnek.

Dr. Kubassek János, a Földrajzi Múzeum igazgatója így ír a mostani évfordulóra szerkesztett Különszámban: a Poly-Art tagjai „értéket teremtenek, baráti szálakat szőnek, s szebbé teszik az életet, mely olykor ezernyi terhet rak ránk.... kiadványaiban megjelent elbeszélések, novellák, versek bizonyosságot adnak: a betűk birodalmát nem ölhetik meg a legfurfangosabb elektronikus szerkentyűk, a digitális világ csodamasinái, melyek elérhetőbbé teszik a Föld legtávolabbi tájait is, de olykor a befelé fordulás, az elszigetelődés csapdáit is magukban rejtik... mások hasznára és a magunk örömére kell élnünk, hogy boldogok lehessünk.”

Amikor élőbeszédben idézte fel emlékeit, észrevehető hangjában a fájdalom: a doktornő felajánlotta neki, hogy illusztrálja a Hullámtörések c. kötetet (szépirodalmi igénytel megírt úti élményeit, naplóbejegyzéseit tartalmazza), csak hogy a könyv nem készült el „idejében”. Somfai István és Bíró András biztatására később kiadta ugyan, és a ma Paraguayban élő Marcali Kiss Melitta rajzai teszik még felejthetlenebbé, de ezt Tállai doktornő már nem láthatta. „Egy homokszemnyivel, egy kis mozaikkockával én is hozzájárulhattam a Poly-Art sikeréhez” – mondja szerényen az igazgató úr, a tudományos világ nemzetközileg elismert szaktekintélye.

Somfai István pedig mesterien épített az alapokra, minden értékre, emberre felfigyelt, igazi összefogója, értő szervezője, motorja lett az alapítványnak. Tanár Úr igen jó interjúalanyának bizonyul (máskor ő a beszélgetések irányítója): mesél, emlékezik, komoly és humoros történeteket mond, mi hallgatjuk, nevetünk – egy szóval se említi, mennyi szervezés, gond, utánajárás húzódott meg az eltelt időszak munkája mögött. Csak a barátságokra, a

szeretetre, a tiszteletre emlékezik. Jó a múltat vissza-idézni és erőt meríteni belőle – mondja. Dicséri az IRKA-kör és a KÉK közösséget, akik kedvelik, értékelik, becsülik egymást, rendszeresek a közös rendezvények. Az IRKA-sok azoknak a verseiből válogattak, akiknek kötetet adott ki a Poly-Art. Leginkább saját művükkel állhattak ki a szerzők. Akik valamilyen okból nem tudtak most eljönni, a technika jóvoltából a közönség elé varázsoltuk képüket, hangjukat, vagy mi olvastuk fel alkotásukat.

T. Mészáros András polgármester úr levélben köszöntötte a Poly-Artot és vezetőjét, Tóth Tamás (alpolgármester), Zsirai László irodalomtörténész és -kritikus) pedig ott ült a közönség soraiban több más neves művésszel együtt.

Születésnap meglepetésként két korabeli divatos dalt hallhattunk a Tanár úr előadásában (az első érdi tánckarban játszott!). Visszaidézte húsz évvel ezelőtti fiatalágunkat, míg zongorán, majd gitáron kísérte magát: vele énekeltünk.

A meghatódottságot enyhítette a tőle megszokott vidámság: „Apám mindig azt mondta: nagy hangakrobata vagy, fiam, hangod nemcsak betölti, de ki is üríti a termet”.

Aztán jönnek ajándékokkal hálás képzőmű-

vészek: Ács Vali szokás szerint elhalmoz mindenkit valami kedvességgel, Szekér Gizi csipkekerámiájától pedig eláll a lélegzetünk – szokás szerint.

Bíró András érdi költő, író, a kezdetektől biztatta az alkotókat. Az ő gondolata jól illett az műsor végére: „Húsz év: tíz antológia, húsz zsebkönyv, ősszel pedig nyílik a huszadik képzőművészeti tárlat... Feltehetnénk a kérdést: vajon hogy állunk a művek értékével, minőségével?

Az akkoriban indult tehetségek jó része bekerült a művészetek ún. forgalmába: életrajzuk, munkásságuk szerepel a különböző lexikonokban.

Találunk köztük olyanokat is, akik országos pályázatokon díjakat nyertek, kormány- vagy állami kitüntetésben részesültek, külföldi meghívásokat kaptak...

Így tevékenységüket Európában, sőt világszerte ismerik.

Úgy látszik, az Alapítvány ez idő alatt jól végezte munkáját, megfelelő mély nyomokat hagyott a város társadalmi életén, és hatásosan befolyásolta a közizlés helyes kialakulását...”

Jézus, a világítótorony – énekelték az est kezdetén a gimnazista diákok –, ő a mérce, az útmutató.

A Poly-Art első húsz éve is az: kitűzte a célt, megalapozta a hagyományokat. Nekünk pedig kötelességünk ápolni, életben tartani. Jön az új, a tehetséges nemzedék – toleranciából is példát kell mutatnunk, nem vallhatunk szegényt!

Daróci Lajosné
az Irodalomkedvelők klubjának vezetője

FELHÍVÁS

15. életévüket betöltött alkotóknak

Az Érdi IRKA országos kiterjesztésű irodalmi pályázatot hirdet vers- és prózaírók számára

REMÉNY címmel.

Elvárás / biztatás:

a pályázók bátran merítsenek az irodalmi eszközök gazdag tárházából, de kerüljék a kliséket és a leegyszerűsített erkölcsi fejtegetéseket.

Feltételek:

névvel, (e-mail) címmel, telefonszámmal ellátott, nyomtatásban meg nem jelent két darab vers / próza műfaji megkötés nélkül, maximum három oldalnyi terjedelem (A4), 12-es betűméret, 2,5 cm-es margószél, 1,5-es sortávolság.

A pályaműveket szakértő bizottság értékeli.

Nevezési díj: nincs

Határidő: 2015. szeptember 30.

Eredményhirdetés:

2015. november 20-án 18 órakor az érdi Szepes Gyula Művelődési Központban.

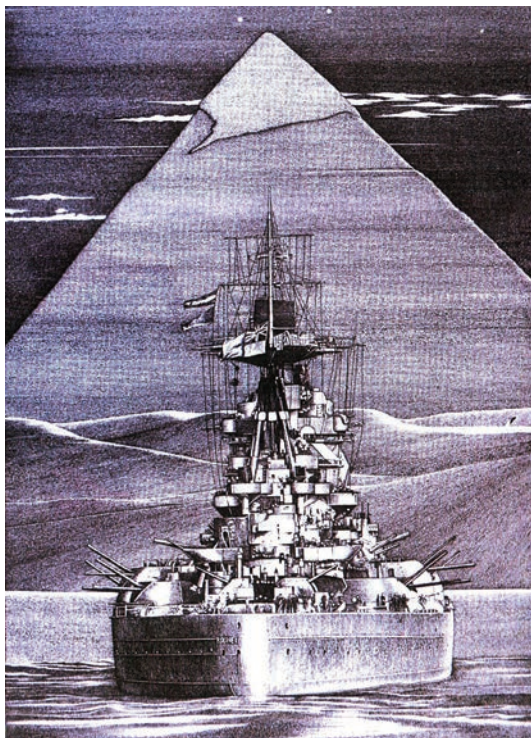
Díjazás:

a kiemelkedőknek neves érdi képzőművészek adják át saját műalkotásukat.

A legjobbnak ítélt írásokból válogatás jelenik meg az Érdi IRKA-zsebkönyvsorozatban

Beküldési cím:

dalane@freemail.hu, valamint postai úton a kiadóba (2030 Érd, Szepes Gyula Művelődési Központ, Budai u.8.)

Mosonyi Kiss Gusztáv: empire

TARTALOM

Számvetés IV. (Daróci Lajosné)	1
Versek:	
Kósa Márta, Gróf Mária, Bozó Patrik	2
Bíró András, Óri Eszter, Kovács F. István, †Jáki Ferenc	3
Májor József, Lovrics Rebeka,	
Fazekas Major Gizella, Petrik István	4
Szabó Aida, Temesi Éva, Habos László, Szabó Imre	5
Móczár Csaba, Magyar András	6
Wegenast Róbert, Dr. Seléndy Balázs,	
Kreischer Kornélia	7
Horváth Edith, Szirják Györgyi,	
Novákovicsné Tóth Ica, Tarnócziné Barabás Irén	8
Kissné Matkó Gabriella, Tiltingerné Gerlei Ilona,	
Beck Zoltán, Tiszaörsi Nagy Zoltán	9
Diákirók:	
Metzger Soma, Sági Luca, Szigetvári Zsófia Petra	10
Diák illusztráció:	
Csenki Eszter	10
Haiku-oldal	11
Prózák:	
Vidák Réka: Hófiú	12
Horváth Lilla: Méhkirálynő	13
Kovács F. István: Kánikula	15
Pergel Antal: A levél	16
Szabó I. Valéria: Túróstésztaszüret	17
Óri Eszter: A számok árulása	18
Kárász Tamás: Kórház	19
Hlinyánszky Domonkos: Domapárna	20
Bemutakozás:	
Vidák Réka, Horváth Lilla	21
Mosonyi Kiss Gusztáv, Kovácsné Holló Piroska	22
KÉK-oldal	23
Beszámoló:	
Temesi Éva költői estje,	
Szabó Imre könyvbemutatója (Daróci Lajosné)	24
Poly-Art Pódiumest (Daróci Lajosné)	25
A Poly-Art első 20 éve (Daróci Lajosné)	27
Illusztrációk:	
Mosonyi Kiss Gusztáv	2,3,6,7,12,28
Kovácsné Holló Piroska	1,4,5,8,9,14

Érdi IRKA irodalmi-kulturális folyóirat • Megjelenik negyedévente a Poly-Art Alapítvány támogatásával • Felelős szerkesztő: Daróci Lajosné, tördelőszerkesztő: Habos László • A szerkesztőség levélcíme: Szepes Gyula Művelődési Központ 2030 Érd, Alsó u. 9. • E-mail: dalane@freemail.hu, haboslaci@freemail.hu • IRKA-logó: Mezőfi Virág • Nyomdai munkák: Progresso Print Kft. • Kiadja a Szepes Gyula Művelődési Központ • ISSN:2062-8048